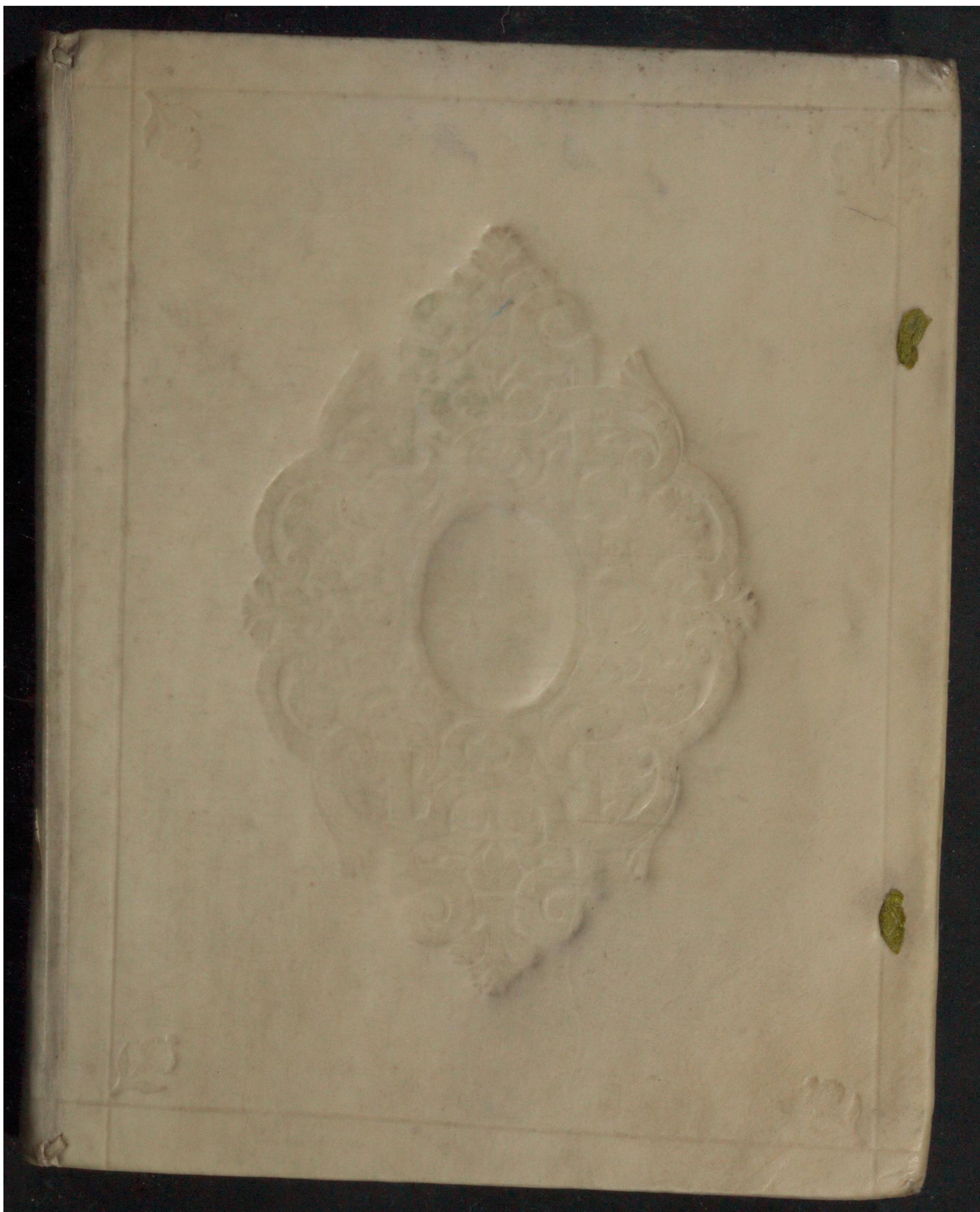
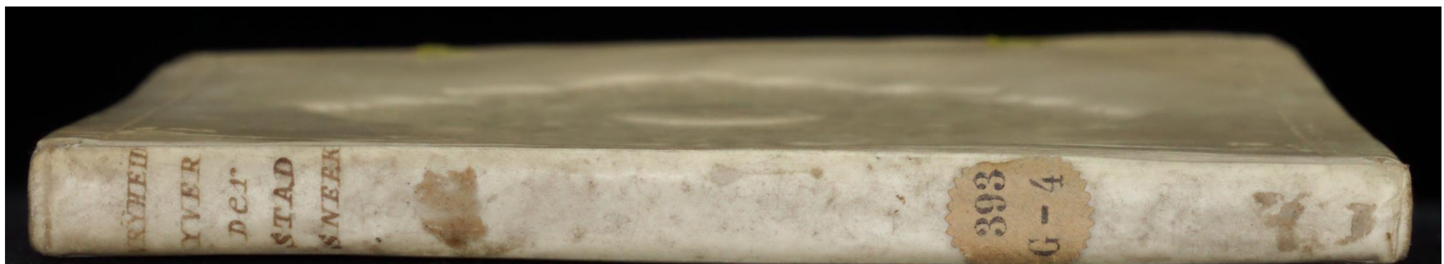
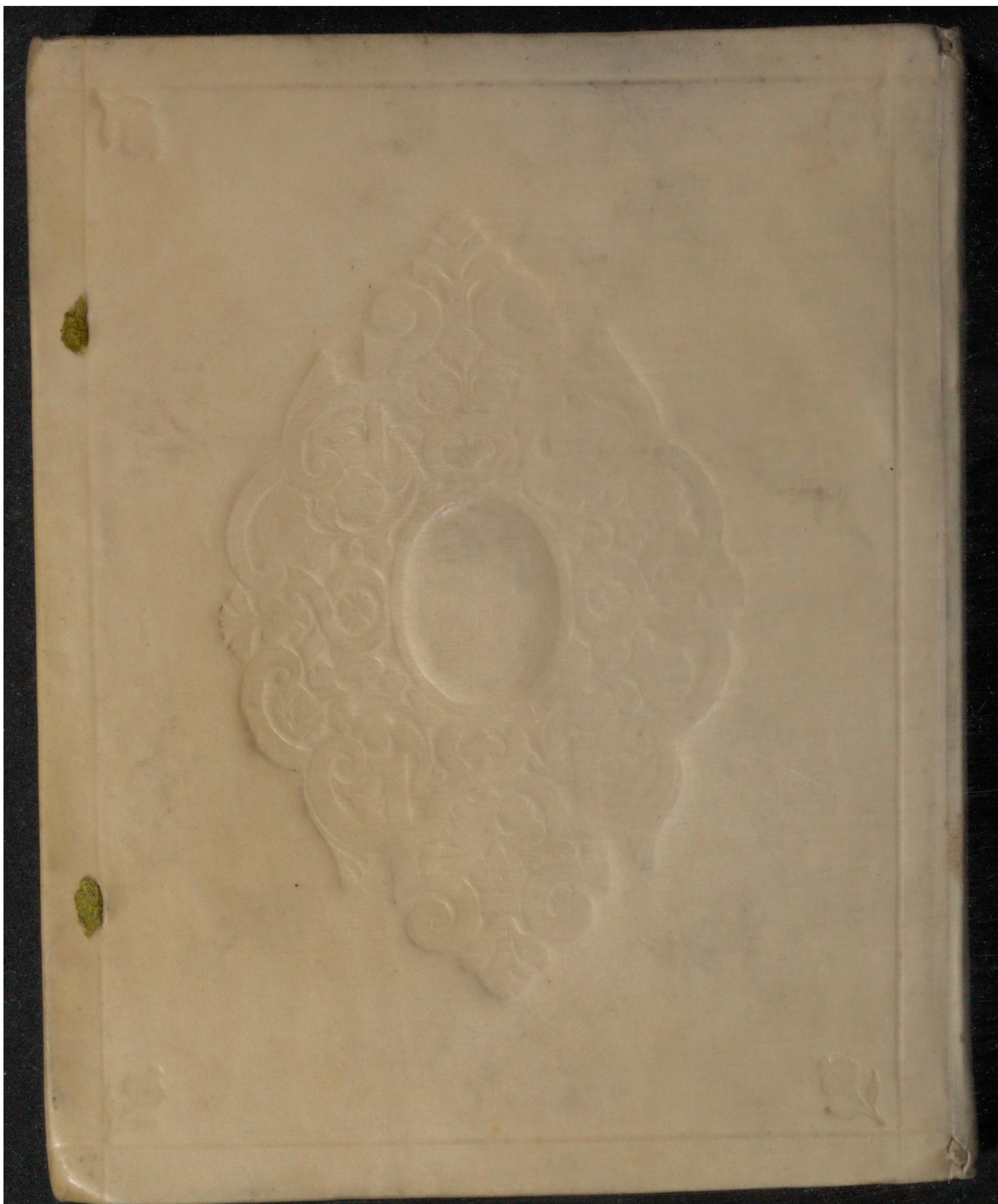
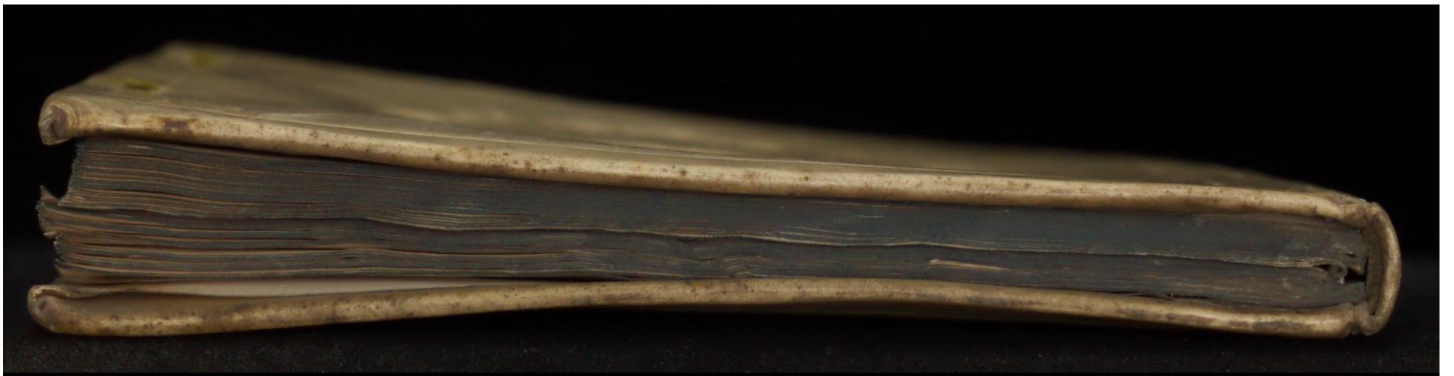

RYHEID
YVER
der
STAD
SNEEK
393
G - 4

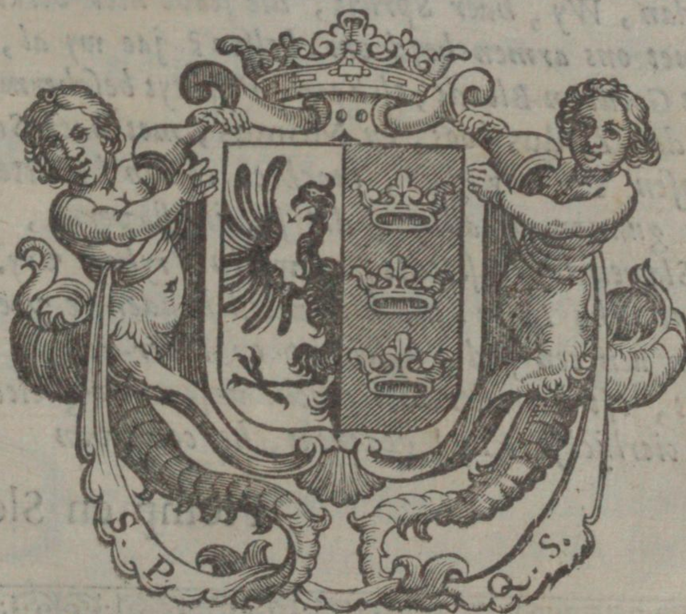
Ubb. Emmius de Respub. Frisior. pag. 59.

Scriba Senatûs (Suecano) à Secretis, imò à consiliis, perpetuus: cujus quæstus in proclivi, auctoritas magna.

8

Vryheyts Yver der Stadt Sneeck.

Met den voet ende Reglement der Raedts-bestellinge/ ten overstaen van de E. E. M. Heeren VALERIUS VAN CAMMINGA, DOMINICUS ab HOTTINGA, ende CHRISTIANUS VAN OOSTERZEE, als Ghecommitteerde der E. M. Heeren Gedeputeerde Staten van Frieslant beraemt/ met over-roepinghe der Ghecommitteerden upt de brede Ghemeente der Stede voorschreven.

TOT LEEUWARDEN,

Ghedruckt by CLAUDE FONTEYNE, Landtschaps Boeck-Drucker Ordinaris/ 1636.

Tot den Leser.

NEemt dit ons Werck in danck, en wilt het niet benijden;
'tIs Vryheyts Edel-Schadt, daeromme dat wy strijden:
Natuyr heeft niet alleen gheprent sulcks in den Mensch,
Maer 'tonvernuftich Dier, heeft daer nae oock sijn wensch.
Hier hebben nae ghetracht, ons Ouders, d'oude Friesen;
Sullen dan, Wy, haer Spruyt, die selve niet verkiesen?
En met ons armen beyd om-helsen? jae wy al,
Met Goedt en Bloedt, elck een, Vryheyt beschermen sal.
Off nu dan Zoilus *boos, en* Momus, *met haer Sotten,*
Dees onsen YVER *goet, mochten comen bespotten,*
Dien gunnen wy alleen, dat sy, in slaverny,
Als Slaven leven steedts, en wy in Vryheyt vry.
Wilt dan, ghy Leser, u, hier meed houden te vreden,
En laten aen een sijd, u schemp en laster-reden:
Want, oft het alles niet mocht wesen aen-ghelecht
Op't cierlijckst: Ey! gedenckt, het comt van

Plomp en Slecht.

ALso nae verloop van eenighe tijdt / deur verswijginghe der ghener / die sulcx hadden behooren te ontdecken en bekent te maecken / eyntlijck nochtans / deur diversche gheruchten / ons Burgheren ende Inghesetenen der Stede SNEECK, kontbaer is gheworden / de nae-volghende Resolutie ende Octroy;

RESOLVTIE

Van de Ho. Mog. Heeren, de Staten van Frieslandt.

Door welcke / de Gemeynten van de Steden der selver Landtschappe / vryheyt van eyghen Raedts-bestellinghe wordt ghe-octroyeert.

DE Staten van Ooster-Goo, Wester-Goo, Wolden, ende Steden, onder-geschreven, op't versoeck der In-ghesetenen van Doccum, aen den selven ver-accordeert hebbende, Vryheyt, om te mogen selffs hunne Magistraten bestellen, ende by dier gheleghentheyt, over-legghende de dierbaer-

heyt ende waerdicheyt van de Vryheyt der Conſcientie ende Policie, daer voor de Ghe-Unieerde Landen de Wapenen hebben aenghenomen, ende noch voeren, teghens den Coninck van Hiſpanien, die de ſelve, door ſijne Dienaren in de ſelve Landen, by veele weghen heeft gheſocht te krencken ende verdrucken; verſtaen over ſulcks haer de ſorge bevolen te weſen ('tſware Iock van Servituyt van een Monarchie aff-gheleyt, ende door Godes ghenade, Vryheyt van Conſcientie, ende Policie becomen zijnde) deſer Provincie, d'In-gheſetenen niet alleen daer in te mainċteneeren, dan oock alle over-blijfſelen van Servituyt, tegens een betamelijcke Vryheyt ſtrijdende, wech te nemen ende vernietighen, ſoo-danich ſy Staten verſtaen te zijn de Raedtſ-beſtellinge, by veranderinge van Regieringhe, door de Steden ghelaten aen't Hoff van deſe Provincie, dien de ſelve niet toe en quam, dan vervallen was in handen van de Staten, repreſenterende de Hoogheyt ende Vryheyt van deſe Provincie, die de ſelve tot deſen, met oogh-luyckinge, hebben getollereert: Dan, bemerckende naeſt

langhe

langhe Iaren, dat de ſelve Raedtſ-beſtellinghe, by 't Hoff (de onſchuldighe nochtans uyt-ghenomen) wordt miſbruyckt, tot inbreucke van de Privilegien ende Vryheyt van Regieringhe, ſulcks dat de Volmachten van de Steden, op Landtſ-daghen compareerende, niets, dan op behaegh ende goet-vinden van 't Hoff, adviſeeren ende reſolveeren: Soo vinden ſy Staten haer gheholden, Ampts weghen daer teghens te verſien, ende 't abuys van de Raedtſ-beſtellinge, tot deſen, by ooghluyckinghe getollereert, te corrigeeren ende verbeteren: Ordonneerende over ſulcks 'tHoff, om haer van den Raedtſ-beſtellinge voortaen te onthouden; dien volghens octroyeren, conſenteeren, ende ſtaen toe, by deſen, den Gemeynten van de Steden, om Iaerlijcks ſelfs electie te doen van haer Magiſtraet, nae 't exempel van eenighe Steden, in deſe ende andere nae-buyrighe Provincien, breeder uyt te-drucken inde Letteren van de Privilegien ende Octroy, de welcke ſy Staten door hunne Gedeputeerden aen yder Stadt in't particulier, ſullen ſenden ende doen leveren; doch onder reſerve, ende met dien

 beſchey-

bescheyde, even-verre over de voorschreven Raedts-bestellinge, ofte den forme van dien, nae desen eenige mis-verstanden rijsen mochten, deselve by de Staten voorschreven ghedecideert ende ghebetert sullen worden, ende in-ghevalle by de Raden Provinciael yets soude moghen ghe-attenteert worden in dese voorschreven Kiesinghe ofte Raedts-bestellinghe, contrarie onse Resolutie: Soo authoriseren haer E. Mog. hunne Gedeputeerden, omme den Gemeente der voorschreven Steden deser Provincie, in hunne vrye ende ge-octroyeerde Electie de handt te bieden, sulcks sy verstaen sullen tot meeste dienste van't Landt te behooren, sonder daer af te blijven in ghebreecke.

Aldus ghedaen ende gheresolveert, by de Staten van Frieslandt, op 't Landtschaps huys binnen Leeuwarden, desen 25en. Iulij, 1635.

Soo ist / dat Wy / deur natuyrlijcke treck ende affectie / niet stil hebben willen staen / omme den aen-gebodene Vryheyt met beyde Armen te amplecteeren / ende allen vlijdt aen-ghewendet / omme het ef-

fect

fect van 't voorschreven Octroy/ voor ons/ ende onse Nae-comelinghen te ghenieten; tot welcke eynde/ Wy in grooten getalle vergadert zijnde/ ten huyse van Ietse Sijdses/ Herbergier aldaer; zijn/ na rijpe Deliberatie ende onderlinghe Communicatie/ gheprocedeert tot uyt-settinghe ende Nominatie van ses Persoonen/ uyt het midden van ons/ ghevende de selve hier volghende Procuratie.

PROCVRATIE
Van de Borgerye der Stede Sneeck.

WY ondergeschreven Burgeren der Stede Sneeck/ doen rondich ende verclaren/ in/ ende door krachte deses/ volcomen Commissie/ Authoriteyt/ Macht ende Procuratie ghegeven te hebben/ den E. Watse Iuws, Poppe Iacobs Hoogh-lander, Hemcke Ielles, Ate Hopckes, Bintse Hotses, ende Gijsbert Aerts Gorp, onse mede Burgheren/ omme voor ons/ ende de vordere brede Gemeente aldaer/ soo veele hier inne eens gesinnicht zijn/ by beste/ bequaemste ende alder-gevoeghlijckste Middelen/ te bevorderen/ arbeyden/ ende procureren/ dat Wy/ in conformité van eenighe andere Steden deser Provincie van Frieslandt/ mogen becomen/ gauderen/ ende wederomme ghenieten/ de Privilegie ende Vryheyt van onse eyghene Electie/ ende Raedts-bestellinghe/ soo

ende

Ende in voeghen / den voet ende kiesinghe van Magistraten / reeds in andere Steden ge-observeert wort / ofte nae-maels beraemt sal moghen worden / tot verrichtinge ende effecte dies / met de Geswooren-Gemeents Persoonen deser Stede hier over te communiceren / Ende der selver in-willinge hier toe versoecken / oock so het hun gheconstitueerden raedtsaem dunckt / den E. Magistraet hier over te adviseren / ende by goedtvindinghe van hun E. offe andersints; sonder de selve aen den Heeren Staten deses Landts haer te addesseren; Ende / so generalijck / als specialijck / desen aengaende / doen ende laten / so tot ghemeene beste / ende sonderlingh / tot genietinghe van Vryheyt behooren sal: Ghelovende wy Constituanten / te ratificeren / approberen / ende van waerden te houden / alles wes by voor-gemelte onse Volmachten / hier inne gedaen ende gehandelt sal worden / ende hunne handen te indemneren so des behoort / onder verbandt ende submissie daer toe staende / Actum den xxj. Augusti / xvjc. vijf-endertich / Was desen ge-onder-teeckent / met de handen / voor 't meer-en-deel / der Burgerye voorsz.

Achter-volghende welcke Procuratie / de gemelte ses Ghecommitteerde / hen-lieden eerst hebben ghe-addresseert aen de Geswooren-Ghemeente / versoeckende dat de selve haer wilden handt-havenen in haer goede voor-nemen / breeder in voorighe haer Procuratie uyt-ghedruckt / ende alsoo sulcks van 't meerendeel der selver Ge-

meentſ-luyden ghewayghert ende aff-ghe-ſlaghen werde / hebben meer-ghedachte Gecommitteerde haer voor-by-gaende nae-gheſchreven Requeſt / ghepræſenteert aen de Magiſtraet aldaer.

REQVEST,

Aen de Burgher-Meeſteren, Schepenen ende Raden, ſampt, Geſworen-Ghemeente der Stede SNEECK.

GEven onderdanich te kennen / Watſe Iuws, Hemke Ielles, Poppe Iacobs Hoogh-lander, Ate Hopkes, Bintſe Hotſes, ende Gijſbert Aerts, voor haer / ende laſt hebbende / voor't meerendeel der Burgerye alhier / hoe dat tot der Supplianten kenniſſe ghecomen is / dat op den 25. Julij 1635. laeſt-leden / ſoude ghenomen zijn ſeeckere Reſolutie / waer by het Landtſchap ghe-octroyeert heeft / de Steden den vryen Electie / in't verkieſen van hun Magiſtraets Perſoonen / ende alſulcken Privilegie ſy Supplianten verſtaen by eenighe Steden niet verworpen te werden / dan ten hooghſten gheaffecteert ende begheert / ſonder dat ſy Supplianten in qualiteyt verſtaen / 't ſelve Poinct voor deſen opt by V. E. hoewel te ſamen Collegie ghehouden hebbende / is gheventileert ofte voor-gheſtelt / ſoo by de Ghecommitteerde Volmachten als andere / ende alſo de ſelve Reſolutie is van grooten ghewichte / die in't minſte niet dient verworpen ende cleyn ghe-achtet / dan by alle

 goede

goede Middelen ghesocht nae-ghecomen te worden; te meer de Burgherye alhier daer toe grootelijcks ghesint ende ghenegen is / jae meer als in andere plaetsen V. E. tot effectueringhe van dien de handt sullen bieden: So versoecken de Suppliante / V. E. believe te committeeren uyt beyde Collegien eenighe Volmachten / de welcke de selve Resolutie helpen mainteneren / ten overstaen van den Suppliante / ende in sulcks doende / onder haer beramen alsulcken voet / waer op de Electie bequamelijckst soude connen bevordert werden / tot beste dienst / nut / ende orboirheyt van desen Staet / ende met een / volgens de selve Resolutie / te versoecken approbatie / aen de Ed. Mog. Heeren Ghedeputeerde deser Landtschappe; versoeckende hier beneffens haer schriftelijcke Dispositie verleenicht te worden. Actum den vijff-en-twintichsten Augusti / 1635. Onder stonde ghechreven / Watse Iuws, Hemcke Ielles, Poppe Iacobs Hoogh-lander, Ate Hopckes, Gijsbert Aerts, ende Bintle Hotses; elcks met hun streecken ende toghen.

Waer op de Magistraet ende Geswooren-Ghemeente / op den Raedt-huyse vergadert zijnde / den nae-volghende Resolutie hebben ghenomen.

Extract uyt de voorsz. Resolutie.

Op *huyden den xxvj*en *Augusti 1635. de Magistraet ende Gheswooren Ghemeente, ge-examineert hebbende de Resolutie op den Landtsdach, den xxv*en. *Iulij laest-leden by*

eenighe

eenighe Volmachten ghenomen, aen-gaende den Octroy van eyghen Electie de Steden te vergunnen, nae't exempel van eenighe nae-buyrighe Steden ende Provincien, breeder uyt te drucken in de Letteren van Privilegie aen yder Stadt te senden ende te leveren, verclaren mede tot d'aen-ghebodene Vryheyt wel gheneghen te wesen, voor so veel de selfde niet soude strecken tot in breucke van hun-luyden Stadts gemeene, ende eens yders particuliere Rechten, Costumen ende Privilegien: dan alsoo de forme in de boven-ghemelte Resolutie gheroert, tot noch toe de Steden niet toe-ghesonden is, ende sy derhalven niet volcomentlyck conen resolveren, sonder visie van dien, so hebben de selfde gecommitteert, sulcks doende mits desen, uyt de Magistraet, den Heere D. Mathias van Viersen, Hillebrant Pijbes, *Burger-Meesteren,* Wijbrant Davids Plecker, *Schepen; benevens de Secretaris deser Stede; uyt de Gheswooren Gemeente,* Melchior Dircks Hellendoorn, Ian Iansen, *ende* Cornelis Houbois, *alle Meents-luyden aldaer, omme hun te vervoegen aen de E. M. Heeren Staten deser Provincie, ende der selver E. Gedeputeerde, om aldaer te versoecken visie ende openinghe van den boven-ghemelte gepraetendeerde vrye Electie, ende de forme van dien, ende daer aff alhier ter Collegie Rapport te doen, omme sulcks gheschiet ende ghesien, voorts ghedisponeert te worden naer behooren: Mogende lijden, dat de ses Persoonen, op den name van den brede-Ghemeente alhier Request gepraesenteert hebbende, ten selvighen fine, uyt haerluyden meede alsulcke Persoonen deputeeren, als sy vermeenen sullen. Aldus ghedaen ende gheresolveert binnen Sneeck, op den Raedt-Huyse, op dato voorschreven, in kennisse van my. Onder stonde geschreven,* G. Nauta, *met sijn streecken ende tooghen, Lager stonde; Extraheert uyt het Ordennantie ende Resolutie-Boeck der Stadt Sneeck, in kennisse*

 van

van my Secretaris *voorschreven, daer onder* G. Natta *met sijn streecken: Ende ter sijden stonde, Oorconde onses Stadts Zeghel* ad causas, *ende onder-geschreven* Secretaris *handt, waer-onder ware een Zeghel ghedruckt in groenen Wasse, met een viercant Papiere over-ghedeckt.*

Achter-volgende de boven-gheschreven Resolutie/hebben de Gecommitteerde daer inne benoemt / sich op 't spoedichste nae Leeuwarden / aen de Staten van 't Landt ge-addresseert / aldaer audientie versocht/ om te hebben visie van de Letteren van Octroy / de welcke hun hebben by provisie gherenvoyeert aen de E. M. Heeren Gedeputeerde / die/ nae gedane openinge/ verclaerden / dat d'In-gesetenen der Stede Sneeck / een Reglement souden concipieren / belovende / nae genomene examinatie / 't selvighe te avoyeren: Op welcke Belofte ende Toe-segginge / de selvige Gecommitteerden weder te rugghe zijn vertrocken/ de ses Volmachten van de breede Gemeente/haer voor-gaende last hebbende versocht ghe-amplieert te hebben / gelijck voorts sulcks ghedaen / ende hier nae volghende nadere Procuratie hen verleent is/ doch voor ende aleer de selve gepasseert werde/

de / hebben de voorschrevene Volmachten hun geaddresseert aen haer E. Magistraet/ ende versocht/ de selve wilden hun aen-wijsen ende vergunnen / seeckeren bequamen plaets/alwaer sy de breede Gemeente/ hare Principalen / by malkander mochten ontbieden ende doen by een comen/omme 'tselve haer weder-varen tot Leeuwarden te rapporteren / 't welck van de gemelte Magistraet aff-gheslagen / ende niet ghedaen zijnde / dan voor antwoordt gevende / dat de Gecommitteerden mochten doen 't gene in haer was / zijn de selve daer op eendrachtich ten Huyse van Bintse Hotses Bier-steker / gecompareert / alwaer sy den meeste Burgery by hun verdachvaert hebben/ende aldaer voorschreven Rapport ghedaen / becomende daer op / gelijck geseght / voorverhaelde Procuratie.

PROCVRATIE.

ALsoo wy onder-geschreven Burgheren ende Inghesetenen der Stede Sneeck, volcomene last ende Procuratie voor desen hebben ghegheven, aen ses Personen in de Procuratie van den XXI. Augusti jonghst-leden, verhaelt; om van onsent wegen, ende uyt onsen name, te versoecken de aen-ghebodene Vryheyt van

onse eyghene Raedts verkiesinghe binnen onser Stede, volgens de Resolutie by de Staten van 't Landt, op den xxv[en]. Iulij, de Steden in't generael aen-gepræsenteert, vorders naerder inde Procuratie verhaelt, ende uyt gedruckt, tot Ampliatie van dien: So ist, dat wy ondergheschreven, niet alleene hunne Procuratie tot dien fine amplieeren, maer oock by desen verclaren, onse Geconstitueerde naerder gelasticht te hebben, om de selvighe Vryheyt, met alle diligentie, tot Stadts nut ende profijt, soo veele in hun sal zijn, sullen soecken helpen te bevorderen; belovende als Mannen met eeren, 'tgene by onse Geconstitueerde, desen aen-gaende, mach werden ghedaen, te approbeeren, ratificeeren, ende van waerden te houden, so ende als ofte wy selfs præsent mochten zijn, ende hunne handen ende Personen te indemneeren, cost ende schadeloos te ontheffen, onder verbant onser respective Persoonen ende Goederen, met submissie der selver den Hove van Frieslandt, desen, ende allen anderen Gerechten, daer by dat het Reglement by onse Gheconstitueerde alrede op het Papier ghebracht, wordt ge-approbeert ende goedt ghekent, in voeghen wy 'tselvighe mochten hebben ghedaen: daer by onse Geconstitueerde belastigende, 'tselvighe, nae hun vermoghen, met alle diligentie (gelijck wy hun toe vertrouwen) nae te comen. Actum binnen Sneeck den x[en] Septemb. 1635. Was desen ge-onderteeckent met de handen, voor 't meerendeel, der Burgerye voorschreven.

Voor passeringhe van welcke Procuratie / de Comparanten mede voor-ghelesen ware het Reglement / so by de voorsz. ses

Ghecom-

Ghecommitteerde gheconcipieert ende ingheſtelt ware / het welcke met goet benoeghen / geaccepteert werde / waer deur de Gecommitteerde de ſelfde approbatie hebbende / hebben hun daer mede getranſporteert aen de E. Magiſtraet / ende verſocht hun E. wilde believen eenige uyt haer Collegie ende de Geſworen-Gemeente te committeeren/de welcke met haer ſes de geconcipieerde Articulen ende Reglement mochten nae-ſien/ examineeren/ende/ dien aengaende/ ſluyten ende ramen/ ſo ſy beſt met elckanderen ſouden connen accordeeren ende verdraghen : Op welcke Verſoeck / uyt de Magiſtraet/ ten fine voorſz. ghecommitteert zijn / den E. Dr. Mathias van Vierſen, ende Hillebrandt Pijbes, Burger-meeſteren/ ſampt Albert Iochems Vooght, deur abſentie van Wijbrant Davids Plecker, Schepen; ende uyt de Gheſwooren-Gemeente/ Melchior Dircks Hellendoorn, ende Ian Ianſſen, Hopluyden; mitſgaders Cornelis Houbois, Vendrich/ an de welcke volgens dien/ de Gecommitteerde van de brede Gemeente / verſoeckende tijdt ende plaetſe ghepræfigeert

figeert

figeert te hebben / om het Werck te effectueeren / hebben eenige uyt de Magistraet daer toe onwillich haer betoont ende geabsenteert / so dat de selvighe examinatie met haer te niete gheloopen ende achter-ghebleven is; welcke onwillicheyt by eenighe der Gheswoorzen-Gemeente / eerst / ende daer nae / mede by eenighe Raedts-Persoonen / gemerckt / ende voorts de saecke der breder Ghemeente van hun behertichtzijnde / hebben de selve tot confirmatie ende approbatie van hunnen handel / nae-gheschreven Acten ghepasseert.

Acte der Gesworen Meents-luyden.

WY ondergeschreven mede Gesvvoren-Meents-luyden binnen Sneeck, kennen door desen, dat oft wel op huyden, so by de Magistraet als de Svvooren-Ghemeente, by pluraliteyt van Stemmen, geresolveert is, dat men op huyden soude procedeeren, tot examinatie der Articulen, by Ghecommitteerde van de brede Gemeente haer E. over-handicht, ten overstaen van alsulcke Persoonen, verleden Woensdach daer toe ghenomineert, sonder dat nochtans sulcks is nae-ghecomen, vvy, voor soo veel in ons is, de voorschreven Poincten hebben ghe-

ghe-examineert ende oock gheapprobeert, salfs nochtans andere haer oordeel ende beter ghevoelen. Actum den XII. Septemb. XVJ^C. vijff-en-dertich: Onderstonde A. Theodori, Michiel Sijdses, L. Rollema, Hans Douwes, Broer Tiepkes, Adriaen Willemsen *Cruydenier*, Ian Piers Wynia, *ende* Iurrien Michiels, *elcks met hun streecken ende tooghen.*

Acte van eenige Raedts-Persoonen.

WY onder-gheschreven mede Raedts-Persoonen der Stede Sneeck, approbeeren, ende confirmeeren ons met die Acte, by de Swooren-Ghemeente, op den 12. September 1635. jonghst-leden, verteyckent ende alhier op het ander bladt ghestelt: Midtsgaders de Procuratie van dato den X^en dito by den brede Ghemeente aen hun Ghecommitteerden ghepasseert. Actum den XIII^en September 1635. Onderstonde *M. v. Viersen, I. Ates*, ende *Bastiaen Aerts Gorp*, met hun streecken ende tooghen.

Waer mede de op-ghemelte ses Gecommitteerde / met advijs van eenige andere / uyt hen ghecommitteert ende aff-ghesonden hebben / Watse Iuws, Poppe Iacobs Hooglander, **ende** Bintse Hotses, **nae Leeuwarden / ende aldaer te vernemen ende onderstaen / wat voor Heeren Commissarien sy hadden te begroeten / ende vervorderinge van hun**

saecke te versoecken / in't welcke doende / sy ghewaer gheworden zijn / ende verstaen hebben / dat op haren versoeck waren ghecommitteert / de E. M. Heeren VALERIUS VAN CAMMINGA, DOMINICUS ab HOTTINGA, ende CHRISTIANUS VAN OOSTERZEE, gelijck de nae-beschreven Commissie mede brenght.

COMMISSIE

Voor den Heeren CAMMINGA, HOTTINGA, ende OOSTERZEE, over 't bestellen vande Raedts-bestellinge tot Sneeck.

DE Gedeputeerde Staten van Frieslandt, doen te weten, ghecommitteert ende ghe-authoriseert te hebben, committeeren ende authoriseren midts desen, den Edelen Erentphesten, Achtbare, Wijse, Voorsienige, seer Discrete Heren VALERIVS VAN CAMMINGA, DOMINICUS ab HOTTINGA, ende CHRISTIANUS VAN OOSTERZEE, onse Mede-Broederen, om hen op't spoedichste te vervoeghen binnen der Stede Sneeck, omme de In-ghesetenen der selver Stede, volghens haer Remonstrantie aen dese

Ver-

Vergaderinge over-gegeven, ter eenre; ende de Magistraet aldaer, ter ander sijden; over het beramen van een Voet ende Reglement der Raedts-bestellinghe, ende den Dependentien van dien, te verstaen, ende vereenigen, indien doenlijck; indien niet, der Partyen Stucken over te nemen, ende de verschillen finalijcken te termineren, ende disponeren, sulcks als sy voor den dienst van de Landen bevinden sullen te behooren; ende diens-volgens haer te doen hebben het effect van 't Octroy, in conformité der Resolutie, in dato den 25. Iulij 1635. dien-aen-gaende by de Staten van't Landt ghenomen; belovende, voor vast, goet ende van waerden te houden, 'tghene in desen by onse Ghecommitteerden ghedaen, ende ghehandelt sal worden, als oft het selfde in pleyne Collegie ware ghedaen, ende hen daer aff costeloos ende schadeloos te ontheffen: Belasten een yder, die desen aen-gaet, ofte sal worden vertoont, de ghemelte Heeren Ghecommitteerden, in't exerceren van dese hunne Commissie, gheensins te turberen nochte verhinderen, maer alle ghehoorsaemheyt te bewijsen, soo ende als dat behoort: Waer aen

 der

der Landen dienst, ende onse eernstighe meyninghe ghe∫chieden sal. Ghegheven binnen Leeuwarden, onder 't Zeghel der Staten van Friesland, ende der selver Secretaris handt, desen xi[en] Septembris 1635. Was geparapheert JULIUS VAN HARINCKSMA, vt. Onderstonde, ter Ordonnantie der Heeren Gedeputeerde Staten voorschreven, L. BEYMA.

Ende also de voorschreven drie Personen/ den Hoogh-Ghemelten Heeren Commissarien niet vonden tot Leeuwarden/ dan verstonden de selve tot Bolswart te wesen/ hebben sy terstont derwaerts hun reyse genomen/ ende aldaer/ nae eenige communicatie/ volghende Citatie becomen.

CITATIE

VALERIVS VAN CAMMINGA, DOMINICUS ab HOTTINGA, ende CHRISTIANUS VAN OOSTERZEE, mede Gedeputeerde Staten van Frieslandt, den eersten Officier macht gevende te exploicteren, hier toe versocht; Saluyt.

ALsoo vvy by de Heeren Gedeputeerde Staten van Frieslandt, onse Mede-Broederen, gecommitteert zijn, ter instantie van de Ghecommitteerden uyt de brede Ghemeente, met overstaen van eenighe van de

Magistraet

Magistraet ende Geswooren-Gemeente der Stadt Sneeck, omme, op Resolutie van de Staten van 't Landt, te beramen, een soo-danighen voet, als, tot ruste ende dienste van de voorschreven Stadt, bevonden sal werden te behooren. Ende alsoo wy nu versocht worden, de selvighe onse Commissie te exerceeren: Soo ist, dat wy u by desen ordonneren, de voorschreven Gecommitteerden, beneffens eenighe der Magistraet, sampt Gheswooren-Ghemeente, te citeren, dat sy, Woensdach eerst-comende, zijnde den xxiii^{en} *deses, te een uyre na Noen, in Persoon, ofte deur ghenoeghsame Volmachten, binnen Leeuwarden op het Collegie, voor ons compareren, omme het ghebesoigneerde, rede by de Gemeente op het Papier ghestelt, ende by de brede Ghemeente ghe-approbeert, sampt eenighe der Magistraten ende Gheswooren-Ghemeente, mede te accepteeren, ofte rejecteeren, met Jnthimatie ende Relaes* in forma. *Ghegheven binnen Bolswart, desen* xvii^{en} *Septembris, 1635. Onderstonde,* V. v. Camminga, D. ab Hottinga, *ende* C. Oosterzee, *met eenighe streecken.*

R E L A E S.

Ick onder-gheschreven Ghesworen-Bode der Stadt Sneeck / Relatere / den Magistraet der voorschreven Stede / ende Ghesworen-Ghemeente aldaer / voor 't meerendeel by een vergadert / dese boven-gheschreven ghe-insinueert /

ende oock gheciteert te hebben / nae luydt den sel-ven / omme te compareren op tijdt / stondt / ende plaetse / hier boven verhaelt in V. E. M. Citatie / daer by oock eenen Copia overhandicht. Actum den 18. Septembris 1635. Onderstondt D. Broersma, met sijn streecken ende tooghen.

Wt cracht van welcke Citatie / volgens voorighe Relaes / de Gecommitteerde uyt de Magistraet ende Geswooren-Ghemeente / gheciteert zijnde / omme ten tijde ende plaetse / in de voorsz. Citatie verhaelt / beneffens de Ghecommitteerde van de brede Gemeente / te compareren; hebben 't meerendeel der Magistraet ghesecht / de Persoon van de E. Heere D. Mathias van Vierssen, te reprocheren / ende met den selven voor den gedachten Heeren Commissarien niet te willen compareeren / waer deur de selfde Heer Vierssen, tot meerder confirmatie van sijn voor-gaende Commissie / becomen heeft nae ghescreven Procuratie.

Als mede / is ten selven tijde / aen Broer Tiepckes, mede Gheswooren Meens-man / van eenighe sijner Mede-Broederen volcomene last ende Procuratie gepasseert / die hier nae mede is uyt-ghedruckt.

PRO-

PROCVRATIE.

WY Iurrien Ates, ende Bastiaen Aerts Gorp, beyde Schepenen in Sneeck / kennen last ghegeven te hebben D. Mathiæ van Vierssen, onsen Mede-Burgher-Meester / omme op morghen de klocke een uyre / uyt onser name / mede op't Collegie der E. M. Heeren Gedeputeerde te verschijnen / achtervolghent de Citatie by de E. M. Heeren Ir. Valerius van Camminga, Dominicus ab Hottinga, ende Christianus Oosterzee, tot dien eynde ghedepescheert / ende aldaer met alle Middelen helpen bevorderen / den Raedts-bestellinghe / in voeghen / d'Articulen by ons bevesticht zijn / aen-nemende te sullen approbeeren / alles wes by sijn E. sal werden bemiddelt. Actum den 22. Septembris 1635. Onderstonde I. Ates, ende Bastiaen Aerts Gorp, met hun streecken.

PROCVRATIE.

WY *onder-gheschreven seven Gheswooren Meens-luyden binnen Sneeck, kennen volcomen last ghegheven te hebben*, Broer Tiepkes, *ons Mede-Broeder, omme op morgen, zijnde den XXIIIen deses, uyt onser aller name te verschijnen, achter-volgens de Citatie by de E. M. Heeren Gedeputeerde*, Ir. Valerio van Camminga, Dominico ab Hottinga, *ende* Christiano Oosterzee, *uyt-ghegheven als Commissarien, de klocke een uyre, op't Collegie van Wel-gemelte Heeren te verschijnen, ende d'Articulen by ons te samen gheteeckent, helpen bevorderen, dat de selve by Wel-ghemelte Heeren, voor goet aen-ghenomen, ende den Magistraets-bestellinge, nae in-houdt ende teneur van dien, wert volbracht:*

Belovende

Belovende van waerden te houden, alles wes by hem ghedaen sal werden. Actum den XXII*en* *Septembris 1635. Onderstonde* A. Theodori, L. Rollema, Iurriaen Michiels, Hans Douwes, Ian Piers Wynia, Michiel Sijdses, *ende* Adriaen Willems *Cruydenier, met hun streecken.*

Ende zijn daer op de voorschreven t'samentlijcke Gecommitteerde/ op't Collegie binnen Leeuwarden/ voor de Ed. Heeren Commissarien / op den ghedestineerden tijde ghecompareert / ende Partyen aldaer niet connende werden verdraghen / elcks weder zijdts zijn wech ghereyst / nae dat eerst ende al voren/de Gecommitteerde van de brede Gemeente / hadden versocht / dat de E. M. Heeren Commissarien haer tot Sneeck wilden volghen / ghelijck de selfde Heeren oock hebben ghedaen / ende alhier zijnde/zijn Partyen van hun E. M. op den Raedt-Huyse ontboden/ om Partyen / als noch/ noopens hun verschillen van de ghe-projecteerde respective Reglementen te verstaen ende te vereenighen / doch so sulcks niet coste gheschieden / hebben de Gecommitteerde van de brede Ghemeente / met advijs vande Heeren Commissarien / deur Generale Denunciatie / in de ses Espelen/ de

de Burgerye geconvoceert/ende inde groote Kercke doen vergaderen / ende aldaer over-luydt voor-ghelesen / deur den Bode Broersma, de respective Reglementen / soo van de Magistraet / brede Ghemeente/ als vande Heren Commissarien/geconcipieert; nae welcker aller Publicatie/ geapprobeert ende voor goedt ghekent zijn / allen d'Articulen ende het Reglement / by de brede Ghemeente beraemt / ende daer op incontinenti gheprocedeert / tot Nominatie ende uyt-settinghe uyt yeder Compagnie / omme / beneffens de ses Gecommitteerde/ haer in-ghestelde Reglement te revideeren: Alles breder / nae vermoghen hier nae volghende Procuratie.

PROCVRATIE.

WY Burgheren binnen Sneeck, binnen de groote Kercke aldaer vergadert zijnde op huyden, kennen dat wy, gehoort hebbende d'Articulen, so by ons Gecommitteerde, voor desen, als mede seven uyt de Magistraet, ende nu by de Gecommitteerde der E. M. Heeren Gedeputeerde Staten

van Frieſlandt, op't Papier gebracht, by deſen ghecommitteert te hebben, beneffens de voorſz. ſes Perſoonen, voor deſen by ons genomineert uyt het Dijcxſter Quartier, *Baarn Jans, Jurrien Willems*, en *Tetman Johaens*; uyt het Cleyn-Zandt, *Hans Douwes*, *Sijtſe Johannis*, ende *Hans Pieters*; uyt het Groote-Zandt, *Aucke Tiercks*, *Hendrick Arriens*, ende *Heſſel Wijtjes*; uyt Leeuwen-burgh *de Hopman Ian Vechter*, *Ede Feddes*, ende *Feycke Lieuwes*, uyt de Merckſtraet, *Dr. Matthias van Vierſen*, *Lieuwe Rollema*, ende *Broer Tiepckes*; ende eyntlijck, uyt den Coorn-Merckſter Quartier, *Michiel Sijdſes*, *Meynert Johannis*, ende *Saecke Harmens*; omme d'Articulen by de Gemeente op't Papier ghebracht, op't alderbeſte te ſoecken helpen mainteneren, ende bevorderen dat de verkieſinghe van de Magiſtraet daer op werde ghedaen, ende tot dien eynde alſulcken getal van Perſonen op't Papier te brengen, in voegen als d'Articulen zijn ſprekende: Gelovende van waerden te houden, alles wes by haer daer-inne gedaen ſal werden. Oorconde onſe handen off ſubſcriptien den 2. Octob. 1635. Onderſtonde *A. Theodori*, *J. Ates*, ende *Baſtiaen Aerts Gorp*, met hun ſtreken.

RE-

Reglement ende Voet/

Van Magistraets bestellinge binnen de Stadt Sneeck, beraemt ende op 't Papier ghebracht, by ons onder-gheschreven, als daer toe by de In-ghesetenen der selver Stede ghecommitteert, omme van nu voort-aen t'allen tijden onder-houden, nae-ghecomen, ende ghepractiseert te worden binnen voorschreven Stadt, ende dit alles in ghevolghe, ende door crachte der Letteren van Octroy, in conformité van de Resolutie, in dato den 25. Iulij, 1635.

I.

Erstelijck/ dat niemandt voor Raedts-Persoon/ Vroedschap/ ende Electeurs/ uyt-gestelt ofte gekosen sullen worden/ ten zy de selvige een Burger zy/ hebbende inde Stadt/ oft Jurisdictie van dien/ vaste Goederen/ daer by vijff-en-twintich Jaren out zijnde/ waer benevens een Ledemaet der Gereformeerde Religie/ so in dese Kercke ende Provincie openlijck gheleert ende gepredickt wort/ ofte ten minsten/ verclaringhe doe by Ede/ dat hy dese Religie is houdende voor de ware Christelijcke ende al-gemeyne Apostolijcke Religie/ Vyandt der Spangiaerden/ ende harer Adherenten/ van goeder conversatie/ getrou ende gewillich den tegenwoordigen Staet van Regieringe de hant te bieden.

II.

Dat de Gemeente/ ofte Gecommitteerden van de Ingesetenen/ sullen nomineren/ een getal van vier-en-tachtentich gequalificeerde Personen/ waer uyt de Heren Gecommitteerden voor dese mael alleen/ nae genomene informatie/ sullen maken den Vroedschap/ bestaende in tweeen-veertich Personen/ ende dat voorts in conformité van't eerste Articule.

I I I.

Sullen die voorschreven twee-en-veertich Persoonen/ seven uyt hun doen lotten / die voor dit Jaer de Magistraet sullen mogen stellen/ het zy by continuatie der tegenwoordige Raedts-Persoonen / in't generael / ofte voor een gedeelte/ ofte by een nieuwe Electie van andere ghequalificeerde Burgheren/Ledematen der Gereformeerde Religie/ ende voorts so als hun goet-duncken ende gheraden sullen bevinden te behooren ; ende sal daer nae de Lotinghe van de seven Electeurs / onder de Vroedschap continueren/van Jare tot Jare/ ende dat de aff-gaende Magistraet/ is/ende sal blyven/ uyt de Vroedtschap/ voor dat aff-gaende Jaer.

I. V.

Dat de Magistraet gehouden sal zijn/ in't Jaer 1637. eerst-mael / onder malckanderen te lotten / om voor dat Jaer / een Burgher-Meester ende Schepen aff te gaen; het volgende Jaer/ een Burger-Meester/ Schepen ende Raedts-man ; het derde Jaer / een Burger-Meester ende Schepen / ende het vierde Jaer / een Burgher-Meester/ Schepen ende Raedts-man : soo dan voorts van Jaer tot Jaer/ de langhst regierende sullen moeten aff-gaen/ so dat niemant aen malckander langher sal moghen inde Raedt continueren / als vier Jaren.

V.

Persoonen/ staende op de Staet van Oorloge/ ofte perpetuele Landtschaps Ampten bedienende / sullen tot dit Vroedtschap noch Magistraet/ niet ge-admitteert mogen worden / als mede die geen ses Jaren Burger binnen deser Stede zijn geweest : Daer by mede / alle de ghene die niet connen lesen noch schrijven.

V I.

De seven Electeurs / ofte af-ghelottichde/ sullen yder Jaer / incontinenti, sonder rugge-spraeck / ofte communicatie met yemant te houden / de Raedts-veranderinghe op voor-gaende manieren moeten doen/ ende dat de Electeurs/ ende

ende Secretaris/ gheen openinghe sullen mogen doen/anders als door Publicatie van 't Raedt-Huys / nae voorgaende Clock-luydinghe.

VII.

Sullen oock mede / uyt haer selffs / niemandt op het Pampier mogen brenghen / ofte kiesen / dan hun Electie moeten doen uyt de overighe-Vroedtschap / ofte uyt het Corpus der selver Stede / des dat het geschiede in conformité van 't eerste ende vijfte Articule/ ende dat de Absenten van de Vroedtschap / voor een by-vallende Stemme ende Lottinghe / sal worden verstanden : daer benevens/ voor 't selvighe Jaer / in de Magistraet niet sal moghen werden gekosen/als mede by Ede verclaren/ dat sy de gequalificeertste / jae / verstandichste / sullen uyt de Vroedschap ofte brede Gemeente kiesen/welcken Ede sy in handen van den aff-gaende Raets-Persoonen / gehouden sullen zijn te præsteeren.

VIII.

Dat de Lottinge van de voorsz. Persoonen/sal geschieden by een on-partydich Persoon / daer toe als-dan te kiesen/ die een yder van de twee-en-veertich Vroedschappen/ een Cedultie (uyt een Hoedt te trecken) sal behandigen.

IX.

Dat niemant in de Vroedtschap ghekoosen sal moghen werden/ als Patriotten van 't Vaderlandt / Vyanden der Roomscher Catholijcke Religie / Ghedoopte / ende hare kinderen in de Kercke te laten Doopen.

X.

Dat Jaerlijcks achtien Persoonen uyt de Vroedschap sullen werden ghelottet / die als-dan / uyt yder Quartier/ Compagnie / ofte Espel deser Stede / tot hun sullen mogen eligeren ofte kiesen/ drie Burgers/ gequalificeert nae in-hout van dese Articulen / makende van gelijcken achthien in 't ghetal / die voor dat Jaer sullen procederen tot verbullinghe van de af-gaende ende verstorvene Vroedt-

schappen / op dat het getal der Vroedtschappe / tot twee-en-veertich Persoonen / Jaerlijcx mach wesen compleet.

XI.

Dat mede de Vroedtschap genomineert zijnde / niet sullen mogen worden ghecasseert / dan om evidente ende pregnante redenen / ende dat met sommaire kennisse van de gantsche Magistraet ende Vroedtschap.

XII.

De Vroedschap sullen beneffens de Magistraet / vergeven ende bestellen het Rent-ampt / des Stadts Secretarye / als mede het Ontfangh der Boel-goederen / ende voorts alle Publijcque profitable Bedieningen / de Stadt concernerende.

XIII.

Niemant van de Magistraet / nochte Vroedtschap / Electeurs / ofte Gecommitteerden / sullen yets / directelijck noch indirectelijck / mogen / voor't confereren van eenighe Ampten genieten / by pene dat so wel de Gever / als Ontfanger / sullen worden voor in-faem verclaert.

XIV.

Dat mede alle Jaren uyt de Vroedtschap ses Persoonen gekoosen sullen worden / (nae dat de seven Electeurs / eerst / als voorsz. uyt gelodt sullen zijn) die gheoorloft sullen wesen / alle Stadts Reeckeningen / gene exempt / als van de Rente-Meester / Gast-huys / Wees-huys / Kerck-Vooghden / Stadts-Floreen / Geestelijcke-staet / ende Arme-Vooghtschappen / te aen-hooren ende helpen sluyten / ende sullen op yder Reeckeninghe niet meer moghen verteeren / als vijfthien Caroli Guldens: exempt / d'Arme-Vooghden vijff-en-twintich Caroli Guldens: des datter geen vacatien by de Magistraet / ofte Bedieners van de respective Huysen / sullen werden ghenoten.

XV.

Van gelijcken sal mede de Magistraet niet vermogen / eenige collatien van nieuwe Ampten / vergrotinghe van Tractamenten te doen / ofte eenighe Lasten / de Stadt beswaer-

swaerlyck/ buyten voor-weten van de ses Gecommitteerden / aen te nemen.

XVI.

Sal een uyt de ses Gecommitteerden verordineert worden tot Præsident/ die gheconsenteert sal worden / buyten voor-weten van de Magistraet/ de gansche Vroedschap te doen by een comen / des dat hy geholden sal zijn / de Præsident van de Magistraet / sulcks eerst aen te dienen.

XVII.

De Gecommitteerden op den Landts-dach / sullen / ten langsten / van veerthien dagen / tot veerthien dagen/ ghehouden wesen/ van hun weder-varen op den Lants-dach/ Rapport te doen / in presentie van de Magistraet ende Vroedtschap / als mede geen nieuwe Contributie/ sonder over-roepinghe van de selvige / in te willighen.

XVIII.

Dat de Præses van de ses Gecommitteerden / present sal moeten zijn / in de Reeckeninge van des Rente-Meesters cleene Expensen.

XIX.

Alle Ordonnantien / sprekende op des Stadts Rente-Meester / excederende vijff-en-twintich Guldens / ende daer over / sullen by de Præsides van de Magistraet / ende vande ses Gecommitteerde / mede verteyckent worden.

XX.

Niemandt sal meer als een profitabel Ampt in onse Stadt administreren/ op datter geen confusie inde Stads Reeckeninghe ende Finantien worden gebracht / ende het eene Ontfangh in't ander niet mach worden gheconfondeert : dat oock een Persoon de Stadts Profijten niet alleen come te genieten / doch by't aen-vaerden van't eene Ampt / het ander sal moeten verlaten.

XXI.

Een Magistraets Persoon/ofte yemant uyt de Vroedschap / een profitabel Ampt van't Landtschap genieten-

de/

de / sal het Burgher-Meesterschap / ofte Vroedtschap / ghehouden zijn te resigneren.

XXII.

Dat de Rent-Meester deser Stede / als Volmacht op den Landtsdach niet sal moghen gaen / ofte in de Magistraet gekosen worden / ten ware hy 't Rent-Ampt soude willen verlaten.

XXIII.

Wordt mede gestatueert / dat van nu voort-aen / gheen Raedts-Persoonen / van wat Qualiteyt ende Conditie die oock mogen zijn / eenige Administratien van de Stadts Penningen / langer dan twee aen-malkander volghende Jaren sullen mogen hebben / nae expiratie van dien / sal een ander goet Persoon in sijn plaetse moeten werden gestelt / op datmen alle twee Jaren pertinentlijck moghe weten / waer / ende onder wien / de Stadts Penningen zijn berustende.

XXIV.

Dat de Administrateurs / van Gast-Huysen / Wees-Huysen / ende Kerck-Vooghtschappen / niet langher in hun Ampten sullen mogen continueren / als drie Jaren / ende de respective Commissarien / niet langher als twee Jaren / dat niemant van hun / geduyrende hun Administratie / in de voorschreven Huysen / eenighe Waren / ofte Goederen / directe noch indirecte / sullen mogen leveren ofte doen leveren.

XXV.

De Ingesetenen / so in genere als particulier / ghequerelleert hebbende over de groote Consenten ende Stuyver-gelden der Stadts Verpachtinge / by de Magistraet voor desen genoten / wordt mede tegenwoordich goedt gevonden / dat van nu voort-aen / de cleene Consenten / volghens de Landtschaps Resolutie / tot vier hondert Goud-Guldens / by de Magistraet sullen worden genoten / ende de grote Consenten tot profijt vande Stadt geconverteert.

Van

XXVI.

Van gelijcken/ dat de Stuyver-gelden der Stads Verpachtinge / tot profijt van dien ge-imployeert sullen worden / sonder dat de Magistraet / Secretaris / Boden/ ende Wacht-Meester/ofte yemant anders/ daer van yets meer sullen genieten/ als in't generael/voort geheel Jaer/ dertich Caroli-Guldens voor hun Vacatien / sonder eenighe verteringhe daer over meer te doen ; on-vercort nochtans de Armen het hare / nae ouder-gewoonte : het overich in handen vande Stadts Rente-Meester werden gebracht : oock sullen de Magistraet/noch de Burge-Meesters / binnen de Stadts Jurisdictie / geen Vacatien moghen genieten / de Stadt concernerende.

XXVII.

Dat de Magistraet ende Vroedtschap / na-maels verstaende/ datter meerder abuysen / alhier noch niet gestelt/ werden vernomen/ geholden sullen zijn / tot profijt van de Stadt ende Burgers aldaer / die te corrigeren / emenderen / ende verbeteren.

XXVIII.

Dat de Magistraet ende Vroedtschap / alle half Jaren/ op een sekeren dach/ by hun E. daer toe te beramen/ op't Raedt-huys sullen compareren/ aldaer alsdan te ontfanghen de Gravamina, ende Doleantien van onse Stadts Regieringe / die by een yder Burger vry sal staen by geschrifte in te brengen / om by hun E. gecorrigeert te moghen worden nae behooren / op dat alles mach geschieden tot mainctenue deser Reformatie.

XXIX.

De Magistraet ende Vroedtschap / sullen mede onder Ede moeten sweeren / dat sy dese Articulen/ nae hun vermogen / sullen soecken te handt-havenen.

XXX.

Dat alle mis-verstanden/ uyt desen te ontrijsen/ comen ende staen sullen / voor de eerste-mael ende instantie / tot Decisie van de twee Magistraets Persoonen / ende ses

E uytten

uptten Vroedtschap / ende dat deur Persoonen van elcke Collegie daer toe te committeeren / om veraccordeert te worden / soo doenlijcken : soo niet / over de verschillende Poincten hunne beste verclaringe te doen / voor ende al eer dat Partyen aen de Hooghe Overicheyt sullen gaen.

Aldus gedaen ende ge-arresteert, by ons onder-geschreven Gecommitteerden der Ingesetenen van Sneeck. Oorconde onse handen, op't Raedt-Huys binnen Sneeck, desen vijfden Octobris 1635. Onderstonde, soo volght:

Poppe Iacobs Hoogh-lander.
Watse Iuws.
Ate Hopckes.
Gijsbert Aerts Gorp.
Hemke Ielles.
Bintse Hotses.

Namen van de Vroedschappen / soo ende ghelijck de selve by de Ed. Mog. Heeren Commissarien / voor dese-mael zijn genomineert / omme voortaen geduyrende haer leven te regieren / ende der Stadts saecken te administreren / in conformité van het Reglement ende Articulen / desen aen-gaende / gemaeckt.

Iurrien Michiels.
Aucke Tiercks.
Andreas Theodori.
Beent Ianssen.
Adriaen Willems.
Sijtse Iohannis.
Ian Sipckes.
Pieter Ianssen Wiel-drayer.
Iacob Ians Vechter.
Mr. Adolphus Tierckwerda.
Michiel Sijdses.
Ate Ates, Glaes-maecker.
Fongher Aenties,
Pier Wynia.
Ir Idsaerdt van Albada.
Tiaerdt Bauckes.
Hillebrant Pieters, Cuyper.
Lieuwe Rollema.
Watse Iuws.
Poppe Iacobs Hoogh-landor.
Hemke Ielles.
Broer Tiepckes.
Schate Lubberts.
Frans Hendricks.
Tamme Ians.
Sipcke Nolckes.
Ian Piers Wynia.
Wilcke Dircks.
Wiegher Hendricks.
Ritscke Pieters Foghelsangh.
Ype Auckes, Brouwer.
Sijbren Ionghes.
Henricns Wibrandi.
Hans Douwes.
Adam Willems.
Ian Ianssens, Snijder.
Pieter Hoytes.
Thomas van Giffen.
Bientse Hotses.
Mr. Ian Beerns.
Ede Feddes.
Arent Ianssen, Koecke-backer.

Aldus

Aldus openbaerlijck / na gedane Clock-luydinghe / ter gewoonlijcke plaetse van't Raedt-Huys der Stede Sneeck / gepubliceert / ter præsentie vande meer-gemelte Heren Commissarien / den 5. Octob. 1635.

Onderstonde / *me præsente*, daer onder F. DOMINICI, met sijn streken.

Formulier van den Eedt,

Die de Vroedtschappen der Stede Sneeck / geholden sullen zijn te præsteren.

WY ondergeschreven, verclaren mits desen, dat wy het Oorloghe, by de Ge-Unieerde Provincien, in't generael, ende by desen Landtschappe, als mede-Lidtmaet van de selve, in't particulier, voormaels ende nu wederomme, teghens den Coninck van Hispanien aen-ghenomen, voor op-recht ende Christelijck holden; ende sweren daeromme, sonder eenigh achter-dencken, dat wy den voorsz. Coninck, noch yemant van sijnent weghen, voortaen niet meer holden voor Over-Heer van dese Landen, ende dat wy daeromme den selven met alle sijnen aen-hangh, in allen yver ende getrouwicheyt, nae ons vermogen, beloven te helpen wederstaen; ende voorts de Eere Godes, en de ware Ge-

re Gereformeerde Christelijcke Religie, daer van hier in de Kercken openbare Professie ghedaen wordt, midtsgaders de Privilegien, Vryheden, der Landtschappe van Frieslandt ende deser Stede, als-mede de welstandt van den teghenwoordigen Staet van Regieringhe, teghens allen ende een yeghelijcken, nae ons uytterste vermogen, te sullen handt-houden ende beschermen; ende dat wy ons, in ons Ampt ende Beroepinghe, volghens het in-houden van dese voor-gestelde Voet ende Reglement, eerlijck ende vroomelijck sullen quijten, ende daer-inne altijdt voor ooghen hebben ende helpen bevorderen, den meesten dienst ende wel-vaert van't Vaderlandt.

Soo waerlijck moet my GOD Almachtich helpen!

Daer onder stonden de onder-teeckeninghen, ghedaen by de voor-noemde Vroedtschap.

OP huyden den v^en Octobris/ xvj.^c. xxxv. hebben de Vroedtscpappen der Stede Sneeck/op den Raedt-Huyse/ ter presentie ende audientie vande E. Commissarien der E. M. Heeren Gedeputeerde Stateu van Frieslandt/ in

in conformité van't Reglement / geprocedeert tot Lottinge van de Electeurs / ende zijn tot Electeurs gheblebven / de naervolghende Persoonen:

E L E C T E V R S.

Lieuwe Rollema.	Adriaen Willems.
Berent Ianssen.	Wiegher Hendricks.
Wilcke Dircks.	Tiaerdt Bauckes.
Poppe Hoogh-lander.	

Welcke seven Electeurs / volgheus het seste Articul des Reglements / de Raedts veranderinghe hebben ghedaen in formâ: Waer op de nieuwe ge-eligeerde Magistraets Persoonen (nae gedane Clock-luydinge) door de volghende Publicatie / de gantsche Borgerye in't openbaer zijn voor gelesen / ende bekent gemaeckt.

P V B L I C A T I E.

DE Vroedtschap deser Stede Sneeck, repræsenterende de Gemeente ende Ingesetenen van dien, over-gelecht hebbende althans te vaceren de Magistraet, soo Burge-Meesteren, Schepenen ende Raedt respectivelijck, door hen geobtineerde Octroy van hun Raedts-bestellinghe, by de ghemene In-

geſetenen aen-genomen ; ende dienſ-volgens gheprocedeert zijnde tot uyt-lottinghe van de Electeurs, hebben de ſelve tot Recht ende Regieringhe deſer Stede, genoemt , gheconfirmeert, ge-ordonneert, ende gecommitteert, ſulcks doende by deſen, de Perſoonen, in den Cedulle, in deſen ghenoemt: Om daer uyt alle Iaren, een Burgher-Meeſter ende Schepen, ofte een Burgher-Meeſter, Schepen, ofte Raedtſ-man, nae dat de ordeninghe vereyſcht, aff te gaen, waer uyt onder hun ſal worden ghelottet, welcke, met een, twee, drie, ende vier Iaren, ſullen aff gaen: De welcke, om hun daer-inne wel ende getrouwelijck te dragen, den behoorlijcken Eed, daer toe ſtaende, (na vermelden van den forme ten Reſolutie-Boeck gheregiſtreert) ſullen doen, voor deſe mael, in handen van den Ed. Heeren Gedeputeerde Staten van Frieſlandt; welcke tot dien eynde wy gecommitteert hebben, ende committeeren by deſen: Ontbieden ende bevelen daeromme, allen ende een yegelijck van onſe Inwoonderen, de voorſeyde Perſoonen gehoorſaem te zijn; willende dat ſy ſulcke Macht, Authoriteyt, ende Bevel ſullen hebben, als

ſulcks

ſulcks, tot Recht ende Regieringe der voorſz. Stede, naer uyt-wijſen der Ordonnantien, behoort: Actum den 6. Octobris 1635.

Ter Ordonnantie van de Heeren van't Vroedtſchap der Stede SNEECK.

Namen van de Burge-Meeſteren / Schepenen ende Raedt / by de ſeven Electeurs / den ſeſten Octobris 1635. gheſtelt / ſoo volght / nae-voorgaende Eedt ende ghedane Gebedt.

Burgher-Meeſteren.

Dr. Mathias van Vierſſen. | Warſe Iuws.
Baſtiaen Aerts Gorp. | Broer Tiepckes.

Schepenen.

Pier Wynia. | Hemcke Ielles.
Ritſcke Pieters Vogelſang. | Michiel Sijdſes.

Bouw-Meeſters.

Schate Lubberts. | Frans Hendricks.

Den ſeſten Octobris 1635. hebben de voorſchreven Burge-Meeſteren / Schepenen ende Raden / den Eed in forma **gepræſteert / in handen van de Ed. Heeren** Camminga, Hottinga, **ende** Ooſterzee, **Mede-Gedeputeerden der Staten van Frieſlant.**

Onder ſtonde, in kenniſſe van my,

G. NAUTA.

Forme

Forme des Eedts,

Die de Magistraet doet in het aen-nemen van hun Officie.

ALso ick, neffens anderen in dese Stadt, te regieren ge-ordonneert ben; Soo gheloove ende swere ick, by ende voor de Nederlantsche Ge-unieerde Provincien, in't generael, ende dese Provincie van Frieslandt, in't particulier, tot wederstandt van de Coninck van Hispanien, Male-Contenten, eude alle haer aen-hangh, ende tot handt-houdinghe van de ware Gereformeerde Religie, daer van alhier openbaer inde Kercken Professie ghedaen wordt, op te setten Lijff ende Goedt: de Overheyt van de voorsz. Provincien, als de Generale Staten, Raedt van State, ende den Wel-Gheboren onsen Genadighen Heeren Stadt-holder, Graeff HENDRICK VAN NASSAU, &c. Mitsgaders de Particuliere Staten van Frieslandt, elcx na sijne wettelijcke Commissie respectivelijck, hou en trou, sampt ghehoorsaem te zijn; alle het ghene dat de selfde Overicheden, tot meeste nut, voordeel, ende beste van de Gemeene Sake, in de Landen ende Steden van Frieslandt, 't sy in Landts Regieringhe, ofte in Krijghs-Saecken, noodigh ende raedtsaem sullen vinden, voor my selfs, trouwelijck te helpen effectueren, ende de andere Jnghesetene deser Stadt,

Stadt, tot Gehoorsaemheyt, Vrede, ende Eenicheyt te wijsen, ende te vermanen; ende voorts generalijcken, alle mijne Raedt-slaghen, tot meeste ruste ende een-dracht van dese Provincie, te rechten; de Stadt met behoorlijcke Fortificatien, Ammunitie, Proviant, Wacht, ende andere nootdruft ende toe-sicht, wel te doen versien ende bewaren; een yder mensche, Recht in deser Stadt soeckende, tot sijn Gerechticheyt te helpen; niemant in sijn Recht te becorten, ofte in eenighe ontamelijcke maniere te beswaren; met des Gemene Stadts Goedt, trouwelijck, tot profijt van de Stadt, te handelen; ende my door geenderleye Bate, Schade, Eere, Schande, Vriendtschap, Gunst, Haet ofte Nijt, teghens 'tghene voorschreven is, bewegen laten; oock voor my selven geenerleye profijten te soecken, dan soo veele my Rechtelijck toe-ghelaten is; benevens dien, de Letteren van Octroy, sampt Voet ende Reglement van Regieringhe, op huyden aen ons Magistraten deser Stede over-ghelevert, in alle manieren te onder-holden, ende doen onder-holden, nae inhout van de selve; ende de Secreten van den Camer niet te openbaren.

Soo waerlijck moet my Godt Almachtich helpen.

Den achtsten Octobris 1635. zijn by twee-mael achthien Persoonen/ volghende het thiende Articule/ alsnoch tot Vroedtschappen vercoozen/ dese nae-volghende.

Minne Ioostens.	Gijsbert Aerts Gorp.
Andries Rinses.	Hans Pieters.
Saecke Harmens.	Feycke Lieuwes.
Ate Hopckes.	Ian Ianssens, Cuyper.
Claes Iacobs.	

Anno 1635. den vijfen. Octobris/ zijn tot des Stadts Rekeningen/ achter-volgende voorschreven Articulen/ gecommitteert/ dese ses nae-volghende Persoonen/ als te weten:

Ede Feddes.	Andreas Theodori.
Hans Douwes.	Sijtse Iohannis.
Bintse Hotses.	Iurrien Michiels.

Waer af/eerst sal præsideren/Iurrien Michiels; daer nae Ede Feddes; de derde Sijdse Iohannis; de vierde Bintse Hotses; de vijfde Andreas Theodori, ende de seste Hans Douwes, elcks twee Maenden.

O C-

OCTROY

By de Ed. Mog. Heeren Staten van Frieslandt / aen de Steden der selver Landtschappe verleent / tot vrye Electie ende Verkiesinge haerder Magistraten.

DE Staten van Frieslandt; Allen den genen die desen sullen sien off hooren lesen, Saluyt: Also wy altoos van ghevoelen zijn gheweest, ende als-noch zijn, dat het bestellen der Magistraten ende Overheyden, onder anderen, in de Steden van den voorschreven onse Provincie, is mede een Poinct van de Hoocheyt ende Heerlijckheyt der Landtschappe; ende midts dien, staende alleen tot directie van ons, off van den genen, dien wy sulcks by onse Brieven specialijck verlenen ende octroyeren: Soo ist, dat wy, ontfanghen hebbende den Remonstrantien der Inghesetenen, van verscheydene onse Steden, waer by de selve ons in't langhe vertoonden, den beswaerlijckheden van dien, tot noch toe, ghepleeghde verkiesinghe van hun Magistraten; ende daer by versochten, van dien maniere

niere van bestellinghe, bevrijdt te mogen zijn, ende wederom van ons ghepermitteert ende toe-gestaen, Vryheyt, om binnen hun respective Steden, van nu voortaen Iaerlijcks, ten eynde des Iaers, hun Magistraets-Persoonen selfs te stellen, ende als het noodich is, te veranderen, op alsulcken Voet ende Reglement, als sy Ingesetenen der Steden, ten overstaen van ons, ofte onse Gecommitteerden, ten meesten dienste van't Landt, ende specialijcken van hun Steden, bereyt waren te beramen, ende daer over versochten onse Brieven van Octroye hen mede ghedeylt te worden: So ist, dat wy 't voorschreven Versoeck, wel ghe-examineert, ende nae rijpe deliberatie, ondersocht hebbende, 'tselve om veele goede insichten, bevonden hebben te wesen redelijck, ende te strecken tot Rust, Reputatie, ende een sonderlinghen Dienst van den voorschreven Landtschappe: Al waerom is het, dat wy (in gevolge ende conformiteyt van den Resolutie, ten Landts-dage ghenomen, op den 25. Iulij 1635. daer by den Inghesetenen der Steden, Vryheyt van hun Magistraets verkiesinghe, ende dienstighe Brieven van Octroye toe-ge-

staen

ſtaen ende belooft zijn) als nu , by deſen, den ſelven Ingeſetenen der Steden , conſenteren , vergunnen, ende octroyeren , om , voor deſen ghepleeghden maniere van Magiſtraets beſtellinghe , voor by te gaen, ende Iaerlijcx, op Nieuw-Iaers avont, ſelfs in hun Steden te verkieſen ende beſtellen , den Magiſtraets Perſoonen , op alſulcken Reglement ende Voet, als ſy Ingheſetenen, ten overſtaen van ons , oft onſe Gecommitteerden , ſullen geraecken te beramen , op dat , ſulcks gheſchiedende by goede ordre , alle ongheruſticheyden , ende twee-drachten, voortaen , buyten de Regieringhe der ſelver Steden, geweert ende voorgecomen mogen worden : Van welcken onſen Octroye , op dat een yder moghe behoorlijcke kenniſſe becomen ; Soo hebben wy goedtgevonden , 't ſelve alomme in onſe Steden den Ingheſetenen te doen uyt-condighen , op dat een yder, daer van kenniſſe krijghende , ſich van onſe ghenegentheyt ende op-rechte meninghe moghe hebben te verſekeren, want wy verſtaen ſulcks alles ten meeſten dienſte van't Gemene Beſte te behooren. Ghegeven binnen Leeuwarden , onder 't Zeghel der Staten

van Frieſlant, ende der ſelver Secretaris hant, deſen xxij^en Auguſti 1635. Onderſtonde op Parckement geſchreven C. Oosterzee, Daer onder, by de Staten van Frieſlandt, ter Relatie van den Heeren Gedeputeerde Staten voorſchreven, waer onder ſtonde geſchreven, L. Beyma. Ende ware ter ſijden deſes gedruckt, 't Wapen van Frieſlandt voorſchreven, zijnde met een langh-werpighe Papiere overghedeckt, ende in-ghevlochten met een aenhanghende Orangie Leverye.

RESOLVTIE

By de E. Mog. Heeren Volmachten van de Steden in Frieſlandt /

Over de Revocatie der Raedtſ-beſtellingen, genomen ende ge-arreſteert.

ALſo de Ingheſetenen inde Steden in Frieſlandt / goet gekent ende danckbaerlijck amplecteert hebbende / der Ed. Mogh. Heeren Staten Reſolutie van den 25^en Julij laeſt-leden / waer by hare Ed. Mogh. den ſelven Steden / (exempt Leeu-

Leeuwarden / ende Francker / die voor desen hunne eyghene Raedts-bestellinge by Octroye hebben vercreghen / ende daer op tot noch toe / een goede beraminge hebben ge-observeert) hun eygen Raedts-bestellinge hebben ge-accordeert / nu meer daer door bevinden te cesseren / ende krachteloos te zijn / de voorgaende Acten ende Resolutien / van den 15en Julij 1588. ende van den 10. Maij 1597. respectivelijck / waer by de Heeren Stadt-holder / met de Heeren Raden Provinciael van den voorschreven Provincie / by Provisie / ende tot Revocatie / ofte tot dat daer in anders soude zijn versien / is toe-ghestaen den Raedts-bestellinghe in den voorschreven Steden: Soo ist / dat de respective Volmachten der selver Steden / Staets-wijse op den teghenwoordighen Landtsdach vergadert / door krachte van hunne speciale Procuratien / op hen van hun E. Ed. Respective Heeren Principalen uyt-gheghveven (waer van de Copyen ten Resolutie-Boeck zijn gheregistreert) in erkentenisse van de voorschreven Resolutie / eendrachtelijck hebben

goet

goedt ende noodich ghe-acht / om by desen te revoceren / ende in der beste forma weder-roepen/ ende te annulleren/ ghelijck de selve midts desen zijn doende/den bovengheschreven / ende voorts alle andere alsulcke Acten ende Actitaten / uyt krachte van de welcke/de Hoogh-ghedachte Heeren Stadt-holders/ met de Heeren Raden Provinciael/ tot deser tijt toe/de Magistraten in den voorschreven Steden hebben bestellet/ ofte/ in eenigher maten / alsulcken Raedts-bestellinghe hen voortaen souden mogen aen-metighen/daerom oock/ in den Name / ende van weghen als vooren / sy Volmachten / Sijn Genade Graeff HENDRICK VAN NASSAU, als teghenwoordige Stadt-holder / ende den wel-gedachte Heeren Raden Provinciael/by desen aencondighen/der voornoemde Steden intentie ende vaste voor-nemen te zijn/om voortaen/ in conformité van de voorschreven Resolutie/ ende daer op beraemden Voet ofte Reglement / selfs hunne Magistraten te verkiesen/ ende daer by denuncieren/ om sich voortaen van hun gepleegde Raets-

bestel-

bestellinghe in de voorschreven Steden / te ontholden; ende alleen te versorgen de Civile ende Crimineele Iustitie : Den welcken hare E. E. als een seer honorable Staet / vande E. M. Heeren Staten des Landts / ten serieusten bevolen is / willende mede door krachte van de voorsz. Procuratie / by desen geprotesteert hebben / van nulliteyt / teghens t'in-houdt van de Requeste ofte Remonstrantie / den 16en Julij verleden / by eenige Volmachten der voorschreven Steden / sonder last van hunne Principalen / aen het voorschreven Hof Provinciael overgelevert; by den welcken / de Hoogh-gedachte Sijn Genade / ende de Heeren Raden Provinciael versocht werden / om / onaen-ghesien hare Ed. M. voorschreven Resolutie / even-wel by den gebruyckten Raetsbestellinghe te willen continueren / sonder daer in te ghedoghen eenighe innovatie ofte veranderinghe / ende dat oock de selfde Remonstrantie / die sy Vol-machten bericht worden by den wel-ghedachte Heeren Raden te zijn geregistreert / de facto werde gheroyeert / ghecasseert / ende ghehouden

den voor nul ende on-waerden : van welcke Revocatie / Annullatie / Protestatie / aen-condinge / ende Denunciatie hier vooren geroert / op dat de effecten met behoorlijcke Authoriteyt den wel-ghedachte Steden moghen ghewordden : Soo hebben de selve Volmachten / desen den t'samentlijcke Leden des voorschreven Lands willen voordraghen / ende hare Ed. Mogh. Vriendt ende eernstelijck versoecken / omme hare E. E. in den Exequitie van desen Acte van Revocatie ende versochte royeringhe / den handt te bieden / ende den voorschreven Steden / in de verleende Vryheyt van hunne eyghene Magistraten-bestellinghe / volghende het beraemde ende uyt-ghegheven Reglement / behoorlijcken te mainteneren.

Aldus ghedaen ende gheresolveert / op't Landtschaps Huys binnen Leeuwarden in de Stede-Camer / desen 31en Octobris / 1635. ende by de respective Volmachten van de Steden ghetekent. Onder den principale deses / stonde :

Voor

Voor Bolſwart.

Petrus Gabinius Eminga. | *Folckert Roches.*

Voor Sneeck.

Matthias van Vierſſen. | *Gijſbert Aerts Gorp.*

Voor Doccum.

Freerck Gerrijts. | *Ritſke Janſſen.*

Voor Harlinghen.

G. Keth. | *Ariaen Reyners.*

Voor Stavoren.

Douwe Sijmens. | — — — — — — —

Voor Slooten.

— — — — — — — | — — — — — — —

Voor Worckum.

Ian Claeſsen Vollenhoof. | *P. Walrich.*

Voor Ylſt.

— — — — — — — | — — — — — — —

Voor Hindelopen.

— — — — — — — | — — — — — — —

C O P Y E.

DE Staten van Frieslandt / ghelesen ende ghe-examineert hebbende / die vooren gheschrevene Resolutie / by de E. E. Volmachten van de Steden / over de Revocatie van de Raedts-bestellinghe / in weghen de selve by de Heeren Stadt-holder / ende hunne Raden Provinciael / in de voorschreven Steden / op der selver provisionele consent / voor desen gepleegt is geweest / Approberen niet alleen het selve Besluyt / ende den Revocatie / Annullatie / ende Denunciatie / daer inne ghe-examineert / sampt die Voet ende Reglement / over der voorschreven Raedts-bestellinghen alrede beraemt / maer op dat de voorschreven Steden sullen mogen ghenieten / den vollen effecte van seeckere hare E. Mog. Resolutie van den 25. Julij jongst-leden / so vinden noodigh ende resolveren haer E. Mog. dat den Hooch-dachten Heeren Stadt-holder / ende Raden Provinciael / belast worden / ghelijcker wijs haer E. Mog. den selven belasten by desen / om hen nae der selver Steden besluyt van Revocatie / te reguleren; ende dient volgens / sich van de gepleeghde Raedts bestel-

linghe

linghe voorslaen t'onthouden; den selvighen Raets-bestellinghe vredich ende onverhindert latende aen der voorschreven Steden Inghesetenen / volghens der voorschreven Reglementen / daer over alrede be-raemt ende ghe-observeert zijnde: Ende op dat de tegenwoordighe Heere Stadt-holder HENDRICK Grave tot NASSAV; midts-gaders de Raden Provinciael / van der Steden voorschreven Besluyt / mits-gaders van dese Resolutie van Approbatie / Interdictie ende Belastinge / mogen hebben behoorlijcke kennisse / so hebben haer E. M. noodich ghevonden / om sijn Genade / beneffens die Wel-gedachte Raden Provinciael / in hunne Vergaderinge te beschryven / ende hun aldaer sulckx alles te doen voor-lesen / om te moghen strecken nae behooren.

Aldus ghedaen ende geresolveert by de Staten van Frieslandt, op't Landtschaps Huys binnen Leeuwarden, den 5. Octobris 1635. Onder den Principale deses stonde ghetekent,

Voor Ooster-Goo.

J. V. Roorda. | *E. Aysma.*

Voor Wester-Goo.

S. van Burmania. | *A. Andla.*

Voor de Seven-Wolden,

[illegible] | [illegible]

Voor de Steden.

Petrus Gabinius Eminga. | *Adriaen Reyners.*

De Volmachten der Steden Leeuwarden ende Franeker, gelesen ende ghe-examineert hebbende, den Revocatie van der Steden vrye Raetsbestellinge, als mede den Acte van Approbatie, by die Staten van Ooster-Goo, ende Wester-Goo, ende de Steden, daer op gevolght; Approberen ende Ratificeren den selven, volgens hunne voorighe Last, desen aen-gaende, van hun Principalen becomen; salff ende on-vercort hun Octroy ende Privilegien, daer aff mits desen protesterende. Actum op het Landtschaps Huys in der Steden Camer, den 6. Novemb. 1635.

Onderstonde:

Voor Leeuwarden.

J. Gerrits, Camp. | *Alle van Burum.*

Voor Franeker.

Hoyte Meynsma. | *F. Heynsius.*

BESLUYT.

DIt ist dat wy van Plomp en Slecht,
Allen Lieff-hebberen op-recht /
Van't Edel Schat der Vrijcheyt /
Hebben / ghewillich en bereyt /
Mede ghedeelt; dus wilt het dan /
Met Gunst en Liefde nemen an:
U wederomme oock bethoont /
Tot ons gheneghen / end' beloont
Met Prijs dit Werck / al die ghy woont
Op Aerden / Vryheyt mede croont /
Dit hoopen wy van elck Ghesel;
En segghen dan Adieu / Vaert wel.

OP huyden den 9. November/ 1635. is de Magistraet deser Stede gheprocedeert / soo tot continuatie van eenige olde / als tot Electie van nieuwe Bevel-hebberen / onder belofte / van dese voorsz. Articulen / ende de vrye Electie / te sullen handt-havenen. Dorconde hun handen / onder vertekent.

Hopluyden.

Allert Payes.
Dr. Antonius Florentij.
Wigerus Henrici.
Bintse Hotses.
Ian Harmens Vechter.
Ian Piers Wynia.

Luytenanten.

Beern Ianssen.
Ate Hopckes.
Theunis Gerrits.
Sijtse Iohannis.
Adriaen Willems Cruydenier.
Gijsbert Aerts Gorp.

Vaen-Draghers.

Claes Sijbrens.
Hendrick Aerjens Bechius.
Thomas van Giffen.
Marten Heerts.
Ioris Iusum.
Ate Ates.

Sergeanten.

Ian Hermens.
Pieter Everts.
Hendrick Claessens.
Tamme Ians.
Fongher Aenties.
Mr. Adolphus Augustini.
Michiel Sijnes.
Ielle Douwes.
Pieter Ians.
Wijbren Iacobs Hoexsma.
Caerl Bastiaens Gorp.
Andries Rinses.

E Y N D E.

Octroij voor de Magistraet
ende Gesworen Gemeenters:
praesenterende de Burgerije deser
Stede Sneeck becomen van de H: hooch
ende Grootmogende heeren, de heeren Staten
Generael der vereenichde Nederlanden naer
voorgaende trommslach ende klockluijdinge
ter gewoonlijcker plaetse gepubliceert
praesentibus de heeren Burgemeesteren
Moll ende Viersen op den 10en Maij 1637
met t'samen de voor ende naer reden bij de
Magistraet ende Geswooren Gemeen:
te daer bij gevoecht, met de woorde Copia
authentycq aen S: Genade Henric
Casimir Grave tot Nassau etc onse
Genadigen heer ende Stadtholder op den
12en deselvigen maendts Maij is overhan:
dicht

Burgem.rn ende Schepenen
ende Raad mitsgaders de Geswo:
ren Gemeente der Stede [illegible]
den hooch ende Wolgeborenen
Grave Henric Grave tot Nassau Cat:
zenellebogen etc. Gouverneur en Capitein Gene
rael van Vrieslandt, Stadt Groeningen en
Omlanden, Drenthe etc. onsen Genadi:
gen heere ende Stadtholder.

Alsoo ons door den Raad van State
deser Vereenichde Nederlanden, naer voor:
gaende res titutie onser personen in
officio op den $\frac{20}{30}$ martij laestleden, Octro
vande H: G: ende h: M: heeren Staten
Generael der selver Nederlanden sub dat
den 10.e 3 Aprillis deses jaers is overgan:
dicht van woorde tot woorde aldus luijdende

De

De Staten Generael der
Vereenichde Nederlanden, Allen den genen
die dese onse letteren sullen sien of hooren
lesen saluit. doen te weten
Alsoo tot onse kennisse gecomen is, dat
veele ende verscheidene groote swaricheden
quaestien ende geschillen voor desen sijn
ontstaen ende geresen inde Steden van
Vrieslandt, ter oorsaecke van het veranderen
ende versetten van de Magistraten
ende Regeerders inde selue Steden
Welcke veranderinge van allen ouden tyden
op nieuwe jaers dach gewoonlyck is ge:
weest te geschieden, doch dat verscheiden
nieuwicheden ende alteratien by verloop
van tyde, soo nu als dan successivelyck
daer jegens ingevoert ende gepractiseert
sijn geworden, daer door niet alleenlyck

t'weebaeren

t'welvaeren en beste ende t'gemeene
beste van de seeve Steden, maer oock
consequentelijck van de Provincie van
Vrieslandt daer van de Steden jegenwoor:
delijck het vierde lid sijn maeckende, verhin:
dert, belet ende als te rugge geset is ge:
worden, maer niet alsoo niet anders als merc:
kelijcke ondienst ten, onrusten
ende ongeryen inden Staet vant Land hoe
langs hoe meer veroorsaeckt ende gecau:
seert souden worden, daer over dat oock
voor desen verscheiden claechten ende doele:
antien aen ons sijn gecomen, ende bijson:
der vant gene inden jare 1635. diaen:
aengaende in verscheidene Steden van
Vrieslandt, buyten tijds ende buyten ge:
woontlijcke forme geprac seert ende voorge:
vallen is gereel t, Soo ist dat wij uyt
crachte ende in gevolge van de Unie ende
t'enigh

t'eenich verbond, tuschen de geunieerde
Provincien ende landen in den jare XV.C
negen ende tzeuentich binnen Utrecht op:
gerecht, ende tot noch toe onuerbreeckelijck
tot weelstand van onsen Staet onderhou:
den ende achtervolcht, bij aduijs ende delibe:
ratie van Sijne hoocht. den Prince van
Orangien consamentlijck van de Raad
van Staete deser Vereenichde Nederlan:
den, Siende daer tegens behoorlijcken
voorsien, tot voorcominghe van alle
wijdere misverstanden ongereijen ende
confusien Inde Steden van Vrieslandt
ter saecke als bouen, voor desen ontstaen,
goed geuonden, geordonneert ende ge:
statueert hebben, vinden goed ordon:
neren ende statueren mits desen, dat

voortaen

Voortaen inde Stad van Sneeck int
veranderen ende versetten van de Magis:
straten ende Regierders, onverbreeckelych
voor vaste ende ten eeuwigen dagen sal on:
derhouden ende geobserveert worden, t'gene
in deselve Stad van onsen t'wegen op den
30en Meert laest leden by accommodatie
ende onderlinge toes taen provisione:
lyck is gedaen ende geordonneert, hier
van woorde te woorde geinsereert.
Den Raed van State der Vereenichde
Nederlanden goet gevonden hebbende
tot wechneminge van de oneenicheden
die over t'stuck van bestellinge der
Magistraets personen in de meeste
Steden van Vrieslandt eenigen tyd her:
waerts syn outstaen, van wegen
de Ho: Mo: heeren Staten Gene:
rael behoorlyck te versien, ende tot dien
einde

2

einde om derin te ende eenicheyt
te procureren onder de goede Ingesetene
mede in deser Provincie gecomen synde
Verclaert bij desen dat daerinne voor:
taen in de Stadt Utrecht sal werden
geobserveert t'gene volcht.

i De Magistraet sal bestaen uyt vier
Burgemeesteren, Vier Schepenen
Twee Bouwmeesteren ende Vijf ende
twintich Gemeensluiden off Vroedschap:
pen, die bij Gemelte Raden van State
alsnu sullen aengestelt worden,

2 Devoorss Burgemeesteren Schepenen
ende Bouwmeesteren sullen dienen
van den eenen nieuwen Jaers dach tot
den anderen in sulcker voegen dat tegen
toecomende Nieuw Jaer sullen afgaen
twee van de seventhien personen, een
Burgemeester, ende een Schepen

ende

ende een Souimeer ter. ende so
iaerlycx vervolgende naer gewoonte
sulcx dat de selve alle vier jaeren geheel-
lijck comen te veranderen, dat voor
eer 't bij lottinge sal geschieden soo
lange tot dat dese nu'aenger teede ver:
andert sullen syn, ende dan voorts van
degene langst 't gedient hebbende,
3 De Gemeensluyden ofte Vroedschappen
sullen blijven haer leven langh, alswaer
dat jemand van de selve inde Collegien
van de Generaliteit, of 't Gedeputeerde
Staten of 't Reecken~~[illegible]~~camer
deser Provincie werde gecommitteert
alleenlijck sal die plaetse van die gene die
sedert metter woone comt te vertrecken
vaceren,
Alle Jaer sal veertien dagen voor
4 Nieuwe Jaers daer in plaetse van die gene
die afstaen sullen dobbeld getal genomi:
neert werden, uyt de Vroedschap, In sulcker
voegen

voegen dat eerst vyfthien persoonen uyt de
vier ende twintich bij lottinge sullen geno:
men werden, welcke vyfthien sullen doen de
nominatie vant voorsz dobbeld getall uyt de
andere een ende twintich, alsoo sij heur
selven niet mede sullen mogen nomineren,

5 Tot welcke nominatie sij dadelijck sullen
moeten procederen, belovende, (: soo als
het lot op hun sal sijn gevallen totte kiesinge:)
ende vergaderinge op haeren gedanen
eed, dat sij int nomineren sullen letten op de
gequalificeerste ende bequaemste
persoonen, onder de voorsz een ende twin:
tich sonder enich ander oogemerck sulcx
als hun ter dachtinne te sullen betho:
nen,

6 Gaende dan terstondt met heur vyven in
een ander kamer, ende niet daer uyt
comende, noch met niemand ter werelt
buyten heur vyven communicerende
voor

voor dat sy de nominatie sullen hebben gedaen 10
mette meeste stemmen,
7 Welcke nominatie van dobbeld getal alsdan
datelyck by besloten missive sal overgesonden
werden aen Syn Genade Stadthoeder deser
Provincie, om by deselve daer uyt het enckel 11
getal te werden gecosen die de namen der
gecorene mede by besloten missive sal over:
schrieven, Welcke Missive niet voor nieuw
jaers dach sal mogen werden geopent,
8 De twee of drie al 'tgaende Burgem.rs
Schepenen of 'tBouwmeesterschap sullen weder
succederen in de Vroedschap in plaetse van
de gecorene,
Ende soo verre enige plaetze by versterft 12
9 ofte andersins tusschen tyden quamen te
vaceren, sal daerin een ander gekoren wer:
den, te weten soo het van de Burgem.ren
Schepenen, of te Bouwmeesterschap is meer
als drie maenden voor nieuwe Jaer, sal de
plaetze moeten werden datelyck vervult, by
nominatie ende electie als boven,

Ende

10 Ende inde Vroedschap een maend naer dat de plaetse vacant sal sijn geworden, bij de Magistraet ende Gesworen gemeente, gesamentlijck met pluraliteit van stemmen de verkiesinge te doen,

11 Naer de voorsz persoonen sullen moeten sijn behoorlijck gequalificeert, ende van de ware Gereformeerde religie, soo als die in de publijcque kercken wert geexerceert, professie sij daer van doende of ten minsten wel geaffectioneerde totte religie, ende ten gehoor comende, ende behoorlijck gedoopt sijnde,

12 Als het voor dese reyse mochte gebeuren dat eenige malcanderen nae in bloede bestaende inde Vroedschap souden mogen sijn tweeck om redenen geschiet sal tselve voort toecomende niet meer mogen geschieden, ende geen Vader en Soon of twee Broeders te gelijcke, daerinne mogen genomen werden,

Laetende

13 Latende voorts aen de Magistraet ende Gemeensluiden respectivelyck heure privilegien, prærogativen ende om kunnen int vergeven van Stadts ampten ende andersins, soo als van outs gebruickelick is geweest, ende voor den 25en July vyff ende dertich geplecht, /.

Naer welcke poincten by haere Ho: Mo: des nood ende versocht synde sullen geapprobeert, geratificeert ende by forme van Octroy aen de Stadt Grœch verleent werden, Redus gedaen ende gearresteert den 20 Meert xvj^{c} seven ende dertich, was geparagrapheert A: Bruiningh ^{vt} onderstond ter ordonnantie vande Raad van State ende onderteeckent J: Eyckbergh, Synde opt spatium gedruckt het Cachet vande gemelten Raad, daerbenevens sullen oock onderhouden ende observeert werden de naervolgende poincten byde Raaden

Raaden van State voorgen. tot aende
Magistraet ende Gesvvoorn Gemeente
der Stadt Utrecht, met begeeren van de
selve aen te nemen ende te onderhouden
tot minder querelle vant voorss. Sticht articulen

1 Dat niemant van de Magistraet offe
Geswooren Gemeente yets sal mogen
genieten directelyck noch indirectelyck
voort confereren van enige Ambten
bij paena dat soo wel den gever als Ontfan
ger sal werden voor infaem verclaert

2 Dat alle Jaeren nevens den Magistraet
uyt de Geswooren Gemeente Vier per:
sonen sullen gelot worden, die geoorloft
sal wesen alle Stadts reeckingen als van
Rentemeystere, Gasthuys, Weeshuys
kerckvoochden, Stadts heeren, deerte:
lycke

der teeckende Staed ende arme Vooght:
schappen te aenhooren ende helpen sluyten,
ende sullen op yder reeckeninge niet meer
mogen verteeren als vyfthien gl., exempt
de armevooghden, vyf ende twintich gl., des
dat daer geen Vacatien by de Magistraet
of de bedienders vande respective huysen
sullen worden genoten,

3 Dat vermits de Ingesetenen gequerelleert
hebben over de groote consenten ende
Stuyver gelden der Stadts verpachtinge
by den Magistraet voor desen genoten,
de cleine consenten van nu voortaen
volgens de landtschaps resolutien tot vier
hondert Pond gelden by den Mag.t sullen
worden genoten, ende de groote consenten
tot proffyt vande Stadt geconverteert,

4 Dat de Stuiver gelden der Stadts ver:
pachtinge tot proffyt vande Steede ge:
imploieert sullen worden, sonder dat de

mag.t

Magistraet, Secretaris, Booden ende
Waechtmeester, offe iemant anders daer-
van yets genieten als haer Vacatien
haer toegekent, als mede den armen
t'syne naer gewoonte. de voorss Vacatien
sijn begroot inde volle vergaderinge op der-
tich guldens, des sal de Secretaris ende
oock de Booden nae discretie werden be:
loont, Redus gedaen ende geaccordeert
inde volle vergaderinge tot Utrecht den
21/31 Meert xvj c Eenen ende dertich. was
geparapheert ende geteeckent als boven.
Gedommerende ende niet te min oock
belastende ende beveelende eenen jegel.
vanden voorss Stede Utrecht, van wat
qualiteit ende conditie hy sy, ende voorts
allen anderen, die t'selve nu, ofte in
toecomende tijden souden mogen aengaen
de

de Magistraet ende Regeerders voor als
nu van onsent wegen aengestelt ende
die gene, die in voegen ende manieren
voors. jaerlycx verandert ende aengestelt
sullen worden, voor haer wettige overich:
heyt ende Magistraet aen te nemen te
erkennen, eeren, respecteren ende t'onder:
danigen t'allen tyden, ende in allen voor
vallende saecken, gelyck goede ende
getrouwe Burgeren ende Ingesetenen
toebehoort ende schuldich syn te doen, op
pene van gestraft te worden als per:
turbateurs van de gemene rust ende
vrede, anderen ten exempel, want wy
sulcx ten meesten dienste van de Pro
vintie van Vrieslandt, ende de voors. Stadt
van Sneeck bevonden hebben te behooren,
Gegeven in s'Gravenhage den ach:
tienden

achtienden Aprillis XVJ^c Seven
ende dertich, onderteyk. H. v. Marien:
burgh, vt. ende noch leger by mynē heeren
Staten Generael der Vereenichde Neder:
landen, Ter relatie van den Raed van
State der selver landen, ende was ver:
teeckent M: Huigens, ende daer onder
een groot zegel in roden wasse van
de hooch ende mogende heeren
hangende aen een dobbelden steerte van
francyn, Ende noch op de plica gepub:
bliceert van den Raedhuyse der Stede
Sneeck, naer voorgaende trommelslach ende
clockluidinge ter presentie vande E: M:
heeren Hansone Moll mede gedeputeerde
der Staten van Vrieslandt ende Dr. Ma:
thia van Viersen Burgemrn. deser voorss
Stede den joe Maij 1637, onderteyk.

in

in kennis van mij Secretaris gedaen
ende was geteeckent Martin: Kriex /
In welcke ten 7en articulo U. H. M. de
electie ende nominatie vande jaerlijcx
nieuw te kiesene raedts persoonen uyt een
dobbeld getal aen U. H. M. bij ons t'elcken
over te senden wert geconfirmeert, Gelijck
wij dan in conformiteyt des gemelten —
articuls den Eedt aen U. H. M. in handen
vande H. M. heeren Raeden van State
op den voors. 20/30 Martij lede hebben ge:
praesteert, Is t dat wij Burgemren
Schepenen ende Raeden sampt Gesworen
Gemeente voors. hooch nodich geacht heb:
ben U. H. M. desen aengaende niet
alleen te verwittigen, dan veel meer
dienstelijck ende met schuldige reve:
rentie de voors. electie ende nominatie

breeder

breeder ten Octroye geinsereert te
or-leeren ende op te dragen, sulex doende
bij desen, met versoeck dat U. E. M.
t'selve gewilligelijck acceptirende, ge:
lieve ons naer ingouden deses alle jaers
ende wanneer sulcx van noden sal sijn
te versorgen van alsulcke goede Regentes
als U. E. M. ten best ten van onse
Stad ende ingesetenen van dien sal be:
vinden te begooren, t'welck alle wij van
U. E. M. var toeijcke vertrouwen,
Actum gedaen op den Raedhuijse onser
Stede Utrecht den 8 Maij 1637 Onder
onses Groot Stadts zegel ende Secretaris
handt, onder ende opt spatium deses res:
pectivelijck gehangen ende geteekent,
daer onder een zegel in groenen
was behangende aen swarte ende geele
sijde Linten ende Onderteekent Martin: kriex

Op huyden den 31en May 1630 heeft
Wybrandt Bonnes als geswooren
gemeensman op den 29 deses volgende
de voorige artelen genomineert den eedt
gepraesteert in handen van de presi:
deerende Burgem.r Jurrien Rettes in
kennis van mij Secretaris der Stadt
Sneeck. Martin: kriex met sijn trecken

Op huyden den 14en Juny 1630 heeft
Broer Tiepkes als gekoren bij
sijn Genade Graeff Henric in plaetse
van ghier Winse genomineert den eedt
in forma gepraesteert aen handen van
Albert Rettes loco als presiderende Bur:
gemeer der Stadt Sneeck in ken:
nis van mij Secretaris Martin: kriex
met enige trecken

Op huyden den 1en January 1639 hebben
achtervolgende de missive van Syne
Genade Graeff Henric van Nassau etc
naer gedaene publicatie Wybrandt
Davidts gecoren als Burgemeer ter
Schato Lubberts Coops als Schepen
ende Jipe Ruckes als Bouwmeer ter
den behoorlycken eedt in handen vande
heere Hanso Moll praesiderende Burge-
meer ter Stee specialycke gelastigt
wegen syn Genade voorss gedaen in
kennisse van my Secretaris Stadt
voorss, ondertonde Martin: Kriex met
eniger treecken,

Anno 1639.

Naems van Persons die tot Regeringe der stadt Sneek, soo by de Ed: Mo: heers staden van Staten der Vereenigde Nederlanden op den 20.e martij 1637. als by S. E. Grave Henrick, stadtholder van Vrieslant etc. volgens t' Octroy van E. M. heers Staten generael gestelt syn voor den Jaere 1639.

Burgemrs.
Hanso Moll.
Hillebrant Sybes.
Gerrit Aerts Gorp.
Wibrant Davidts Plecker.

Schepenen.
Albert Jochems vooght.
Ritsche Pieters Vogelsang.
Adriaen Willems.
Schate Lubberts Coops.

Boumren.
Feddrick Douwes Liebbinga.
Epe Juckes.

Namens van gesworens Gemeente
ofte Vroedschap der stede Sneec:

Taeckle Thomas.

Marcus Assuerus Vogelsang.

Melchior Dirx Hellendoorn.

Jan Janssen de Moy.

Cornelis Hauboys.

Gerrit Hendrix Hardenberg.

Bartele Reyners.

Anne Jacobs.

Jan Heyns.

Wybrant Bonnes

Jan Sipckes.

Gisbert Gerts Gorp.

Fedde Rierx.

Jan Barents.

Ate Ates.

Andries Rinses.

Hans Douwes.

Dr. Mathias van Viersen.

Broer Tiepckes.

Frans Hendrix.

Jonger Janties.

Jurian Aetes.

~~[illegible]~~

Hemcke Jelles.

Adolphus Tierckwerda

Jurian Michiels.

Watze Juws.

1640.

Den 1en January, hebben Cornelis Hauboys, als burgemr, ende Marcus Assuerus Vogelsang, als schepen, haeren eedt gedaen, in plaetse van Hanso Moll, ende Ritseke Pieters Vogelsa[ng]

Den 9en Novembris 1640. hebben Jourke Jans brouwer ende Pier Metsma, als gesworens meenteluyden haeren eedt gedaen, in plaetse van overledene Marcus Vogelsang, scheps, ende Frans Hendrix:

1641.

Den 1en January, hebben Hanso Moll, als burgemr. Bartele Reyners, Hans Dou[…]wes, als schepens, ende Andries Rinses als bouwmr. haeren eedt gedaen.

1641.

Des 8.en octobris 1641. heeft Pieter Aates als gesworen gemeents-man syn eedt gedaen, in plaetse van oude burgemr Hillebrant Pibes, des 11.en Septemb. overleden.

1642.

Des 5.en January hebben Taeckle Thomas als burgemr, & Jan Jansen de Hoy als Scepen haren eedt gedaen:

Des heeft Wybe Jans Backer, als gesworen gemeentsman syn eedt gedaen, in plaetse van overleden Scepen Prins Willemsen.

Des 11.en octob. heeft Wicher Henrix als gesworen gemeents-man syn eedt gedaen, in plaetse van overleden Rintsche Piebers Vogelsangh.

1643.

Des 1.st Januarij hebben Gerrit Aerts Hop als burgemr. Jan Bisschop als Scheps, & Iwcke Jans Hol=werda als Bouwmr. haers eedt gedaen.

1644.

Des 1.st Januarij hebben Hemcke Jelles als burgemr., & Pier Metsma als Scheps, haers eedt gedaen.

1645.

Des 1.st Januarij hebben Scate Lubberts Coops als burgemr. Broer Tiepkes als Scheps, & Watze Jurns als Bouwmr. haers eedt gedaen.

Des heeft Baucke Sickes, als ge=swoorens gemeents-man des eedt gedaen, in-plaetse van d'oude burgemr. Jurian Aetes.

1650.

Burgermeesters,

Dr. Mathias van Viersen.
Taeckle Thomas.
Hanso Moll.
Gerart Aerts Gorp.

Ontfangers,

Wibrant Davidts Plecker.
Melchior Dircks Hellendoorn.
Bartele Reyners.
Pieter Aetzs.

Boumeesters,

Baucke Sickes, Gerart Hendricks Hardenbergh.

Gesworens Gemeente,

Cornelis Hauboys. Jan Janssen de Moy. Broer Tiepckes.
Hemcke Jelles. Schate Lubberts Coops. Jan Sipckes.
Jurian Michiels. Watze Jucws. Albert Jochems Vrocht.
Hans Douwes. Joucke Jans Hilwerda. Andries Rinses.
Feddrick Douwes Tiebbingha. Epe Auckes. Wibrant Bonnes.
Gisbert Aerts Gorp. Andreas Theodori. Wigher Hendricks.
Jan Heyns. Haentie Tepma. Jan Barents. Ate Ates.
Fedde Riencks. Schoute Jans. Fonger Aenties. Adolph Tiercklwerda.

